

គោលជំនឿស្តីពីប្រវត្តិវិទ្យាប្រវត្តិសាស្ត្រ

ប្រវត្តិវិទ្យាប្រវត្តិសាស្ត្រសញ្ញាសាស្ត្រសង្គម

ផ្នែកមធ្យម (កំរិត ២)

ភាគទី១

**រៀបរៀងដោយលោកគ្រូ អេច. ស៊ី. ហុកស៊ីម៉ា
ត្រួតពិនិត្យដោយលោកគ្រូគង្វាល ជេ. ជេ. លិម**

អារម្ភកថាអ្នកនិពន្ធ

សៀវភៅនេះត្រូវបានរៀបរៀងឡើងអមជាមួយនឹងសៀវភៅដែលនិយាយអំពីកំណ្លាតម្តីសញ្ញាថ្មី ដែលរៀបរៀងឡើងដោយ Rev. G. VandenBerg ។ ជាងនេះទៅទៀតការប្រើប្រាស់សៀវភៅនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ តម្រូវឱ្យយើងប្រើវាតាមលំដាប់លំដោយពីថ្នាក់ទាបដល់ថ្នាក់ខ្ពស់ ហើយសៀវភៅទាំងនោះសុទ្ធតែជាបណ្តុំសៀវភៅស្តីពីគោលជំនឿ។

ដើម្បីឱ្យឪពុកម្តាយ និងគ្រូបង្រៀន អាចស្គាល់នូវអ្វីជាគោលដៅ និងអ្វីដែលត្រូវបានរំពឹងទុកនៅក្នុងមេរៀននេះ យើងខ្ញុំនឹងផ្តល់នូវកំណត់ចំណាំមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

១. គោលដៅចម្បងនៃសៀវភៅនេះ ខ្លឹមសារត្រូវតាមប្រព័ន្ធដើម្បីធ្វើឱ្យកូនចៅយើងស្គាល់ពីការពិត នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រសញ្ញាចាស់។

២. ជោគជ័យនៃមេរៀនប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ មិនមែនអាស្រ័យតែលើសៀវភៅ និងគ្រូដែលបង្រៀនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាអាស្រ័យទៅលើការខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏មោះមុតក្នុងការទន្ទេញ និងការសិក្សារបស់ប្អូនៗកុមារ ដោយមានទាំងការជ្រោមជ្រែងដ៏សំខាន់ពីឪពុកម្តាយផងដែរ។

៣. លំហាត់សរសេរសម្រាប់មេរៀន ដែលត្រូវបានរៀបចំ និងបោះពុម្ពក្នុងសៀវភៅលំហាត់ដោយឡែកនោះ មិនត្រូវបោះបង់វាចោលទេ បើសិនយើងត្រូវសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងនៃការសិក្សាមេរៀនទាំង២៥នេះ។ វាត្រូវបានរចនាឡើងដោយមាន

គោលបំណងចង់ឱ្យសិស្សថ្មីក្នុងការបើករកមើលបទ គម្ពីរមួយ
ចំនួនដែលទាក់ទងនឹងមេរៀនរបស់គេ។

៤.ការប្រើប្រាស់គម្រោងសិក្សា ក៏ត្រូវបានណែនាំឱ្យប្រើជា
ជំនួយដ៏មានតម្លៃសម្រាប់មេរៀននេះផងដែរ។

៥.គម្រោងទន្ទេញ ក៏អាចមានប្រយោជន៍ក្នុងការអនុវត្តន៍តាម
ដែរ។ ការប្រឹងប្រែងដ៏មោះមុតបន្តិចបន្តួច និងការលើកទឹក
ចិត្តដល់ចំណែកការងាររបស់គ្រូបង្រៀន នឹងបង្កើតនូវលទ្ធផល
ដ៏គួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលក្នុងចំណុចពិសេសនេះ។ យើងមិនត្រូវមើល
ងាយសមត្ថភាពចងចាំរបស់កូនៗយើងនោះទេ ឯគម្រោង
ទន្ទេញនេះទៀតសោត ក៏មិនមែនហួសពីសមត្ថភាពរបស់ក្មេងៗ
ភាគច្រើនដែលស្ថិតក្នុងចន្លោះអាយុ ពី៩ ទៅ១០ឆ្នាំដែរ។

សូមឱ្យព្រះនៃសម្ព័ន្ធមេត្រីរបស់យើងប្រើប្រាស់ការប្រឹង
ប្រែងនេះ ដើម្បីឱ្យកូននៃសម្ព័ន្ធមេត្រីរបស់ទ្រង់ អាចចាក់គ្រឹះ
ក្នុងចំណេះដឹងនៃព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់។

- ដកស្រង់ចេញពីអារម្ភកថាដើមដែលរៀបរៀងដោយ

សាស្ត្រាចារ្យ អេច្ឆ.ស៊ី ហុកស៊ីម៉ា

អារម្ភកថាអ្នកកែសម្រួល

សៀវភៅនេះ (បោះពុម្ពក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០០៤) ត្រូវបាន
បោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយចេញពីអ្វីដែលមានក្នុងការប្រើប្រាស់ តាម
រយៈ P R C នៅសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់ រយៈពេល៤១សប្តាហ៍
ចុងក្រោយ។

មានការកំហុសខ្លះនៃការសរសេរ និងកំហុសផ្សេងៗ
ទៀតត្រូវដកចេញ ហើយមានសំនួរចម្លើយខ្លះទៀតក៏ត្រូវកែរ
តម្រូវឡើងវិញដែរ ដើម្បីអោយមានភាពងាយស្រួលជាងមុន
សំរាប់ក្មេងៗ ចងចាំដោយគ្មានភាពស្មុគស្មាញទៅនឹងខ្លឹមសារ
នៃសៀវភៅ។ ឧទាហរណ៍ (គម្ពីរ រួមជំពូក៨ ទាំងមូល) ក៏បាន
បន្ថែមនូវអត្ថប្រយោជន៍ដល់កុមារផងដែរ។

ដូចមាននៅក្នុងភាគទី១ នៃកំរិតនេះផងដែរ អ្នកសិក្សា
នឹងអាចរកបានចម្លើយ ដែលយោងគ្នាទៅវិញទៅមកលំអិត
បន្ថែម ហើយស៊ីជម្រៅជាងមុនប្រើធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយនិង
ចម្លើយដែលមាននៅក្នុងកំរិតកុមារផងដែរ។ សូមបញ្ជាក់បន្ថែម
ផងដែរថាមកដល់កំរិតនេះ គឺជាការយល់ដឹងច្រើនជាងមុនក្នុង
ការទទួលយកនូវសេចក្តីពិតនានា។ ហេតុដូច្នោះហើយសូមមាតា
បិតាអាណាព្យាបាល និងលោកគ្រូអ្នកគ្រូទាំងអស់មេត្តាកុំសង្កត់
ធ្ងន់ខ្លាំងពេកទៅលើពាក្យពេជ្យ នៅពេលដែលទាមទារចម្លើយ
ពីពួកគេ។

សូមព្រះជាម្ចាស់ប្រទានពរ ដល់យើងទាំងអស់គ្នា
ហើយជួយដល់ពួកយើងឲ្យមានសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ក្នុងការស្វែងរក

កុមារៗរបស់ពួកយើង ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលឲ្យបានក្លាយទៅ
ជាបុត្រាបុត្រីនៃព្រះវរបិតា ដែលមានពេញដោយប្រឡាណុភាពក្នុង
អត្ថបទព្រះគម្ពីរ និងក្នុងគោលលទ្ធិនេះ។

ដោយ លោក លីម, ២០០៤

**Bible History Catechism- Old Testament History in Brief
(Juniors-Book 1/2)**

By Prof H.C. Hoeksema

Edited by J.J.Lim

With invaluable contributions by Ps David Higgs

Original version by Prof H.C. Hoeksema is property of the
Protestant Reformed Churches of America

J.J.Lim edited version ©2013 by Pilgrim Covenant Church.

Khmer Language version © Gratia Dei Sola Media

Published by Gratia Dei Sola Media

Blk 2033b, Henderson Road, #07 -07, Singapore 159546.

Website: www.gdsmedia.org

Email: gdsmedia.sg@gmail.com

All rights reserved Printed in Singapore

មេរៀនទី ១ ការបង្កបង្កើតដំបូង

១. តើមានអ្វីនៅក្នុងពេលការចាប់ផ្តើមដំបូង?
ព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតស្ថានសួគ៌និងផែនដី និងគ្រប់របស់សព្វសារពើនៅលើស្ថានសួគ៌ និងនៅលើផែនដីផងដែរ។
(លោកុប្បត្តិ ១:១-២៧)
២. តើព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតរបស់សព្វសារពើ តាំងពីពេលណា?
យ៉ាងហោចណាស់ ៤០០០ឆ្នាំមុនកំណើតរបស់ព្រះយេស៊ូវ។
៣. តើព្រះជាម្ចាស់បង្កើតរបស់សព្វសារពើរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ?
គឺរយៈពេល ៦ថ្ងៃ ហើយនៅថ្ងៃទី៧ ទ្រង់សំរាក។
(លោកុប្បត្តិ ១:៣១-២:១)
៤. តើព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតរបស់សព្វសារពើមកយ៉ាងដូចម្តេច?
គឺដោយសារអំណាចនៃព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់។
(លោកុប្បត្តិ ១:៣, ហេព្រើរ ១១:៣)
៥. តើព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតមនុស្សមកយ៉ាងដូចម្តេច?
ព្រះអង្គបានយកដីមកស្វនធ្វើជាមនុស្ស ហើយទ្រង់បានផ្តុំខ្យល់ដង្ហើមចូលតាមរន្ធច្រមុះ ពេលនោះក៏មានជីវិតឡើង។
(លោកុប្បត្តិ ២:៧)

៦. តើក្នុងព្រះគម្ពីរបានប្រាប់យើងអំពីអ្វីទៀត ទាក់ទងនឹងមនុស្ស
ដំបូង?

ព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតមនុស្សអោយមានសណ្ឋាននិងលក្ខណៈដូចអង្គទ្រង់ដែលអាចស្រឡាញ់ និងបំរើទ្រង់យ៉ាងល្អឥតខ្ចោះ។ (លោកុប្បត្តិ ១:២៦-២៧)

៧. តើព្រះបានប្រទាននរណា ឲ្យធ្វើជាជំនួយដល់លោកអ័ដាម?

គឺនាងអេវ៉ា ដែលព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតចេញមកពីឆ្អឹងជំនីរបស់លោកអ័ដាម។ (លោកុប្បត្តិ ២:២១-២៣)

៨. តើព្រះជាម្ចាស់បានយកលោកអ័ដាម និងនាងអេវ៉ាទៅដាក់នៅ
កន្លែងណា?

ទ្រង់បានយកពួកគេ ទៅអោយអាស្រ័យនៅក្នុងសួនច្បារដ៏សែនស្រស់ស្អាតមួយដែលឈ្មោះថា សួនច្បារអេដែន។
(លោកុប្បត្តិ ២:៨)

៩. តើព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅលោកអ័ដាមអោយគាត់ធ្វើអ្វី?

គឺទ្រង់បានហៅលោកអ័ដាមអោយបំរើដល់ទ្រង់ ហើយធ្វើជាម្ចាស់លើអ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះបានបង្កើតមក។ (លោកុប្បត្តិ ២:១៥)

**១០.តើកាលពីដើមដំបូងឡើយមានអំពើបាបនិងសេចក្តីស្លាប់
ដែរឬទេ?**

ទេ! ព្រះជាម្ចាស់បានទតឃើញថាអ្វីៗទាំងអស់ដែលទ្រង់បាន
បង្កើតមក គឺសុទ្ធតែល្អទាំងអស់។ (លោកុប្បត្តិ១:៣១)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ចូរសិក្សា សារបាននៃព្រះគម្ពីរសញ្ញាចាស់ទៅតាមលំដាប់
លំដោយ។លោកុប្បត្តិ, និក្ខមនំ, លេវីវិន័យ, ជនគណនា,
ចោទិយកថា, យ៉ូស្វេ, ពួកចៅហ្វាយ, នាងរស់, ១សាំយូអែល,
២សាំយូអែល, ១ពង្សាវតាក្សត្រ, ២ពង្សាវតាក្សត្រ,
១បាក្សត្រ, ២បាក្សត្រ, អែសរ៉ា, នេហោមា, នាងអេសធើរ,
យ៉ូប, ទំនុកដំកើង, សុភាសិត, សាស្តា, បទចម្រៀងសាឡូម៉ូន,
អេសាយ, យេរេមា, បរិទេវ, អេសេគាល, ដានីយ៉ែល, ហូសេ,
យ៉ូអែល, អេម៉ុស, អូបាខា, យ៉ូណាស, មីកា, ណាហ៊ុម,
ហាបាកុក, សេផានា, ហាកាយ, សាការី,ម៉ាឡាគី។

មេរៀនទី ២ ដើមឈើលើសនៃអំពើបាប

១. តើដើមឈើពិសេសពីដើមណាដែលព្រះយេស៊ូវបានដាក់នៅក្នុងសួនច្បារអេដេន?

គឺមានដើមឈើជីវិត និងដើមឈើដឹងខុសត្រូវ។

(លោកុប្បត្តិ ២:៩)

២. តើលោកអ័រដាមនិងនាងអេវ៉ាបរិភោគផលពីដើមឈើជីវិតដែរទេ?

មែនហើយ ហើយផលពីដើមឈើនោះ គឺជាសញ្ញាសំគាល់ដៅចំណាំអំពីការរស់ដ៏អស់កល្បដែល ពួកគេត្រូវមាន។

(លោកុប្បត្តិ ២:១៦,៣:២២)

៣. តើពួកគេអាចបរិភោគផលនៃដើមឈើដឹងខុសត្រូវដែរទេ?

ទេព្រោះព្រះជាម្ចាស់បានបញ្ជាយ៉ាងដាច់ខាតថាមិនឲ្យពួកគេបរិភោគផលនៃដើមឈើនោះឡើយ។ (លោកុប្បត្តិ ២:១៧)

៤. តើនរណាបានមកល្បួងនាងអេវ៉ា ឲ្យលែងស្តាប់បង្គាប់ព្រះហើយបរិភោគផលនៃដើមឈើដឹងខុសត្រូវ?

គឺវិញ្ញាណអាក្រក់ វាបាននិយាយមកកាន់នាងអេវ៉ាតាមរយៈសត្វពស់។ (លោកុប្បត្តិ ៣:១)

៥. តើវិញ្ញាណអាក្រក់បាននិយាយកុហកនាងអេវ៉ាយ៉ាងដូចម្តេច?

វាបាននិយាយថា “អ្នកមិនស្តាប់ជាប្រាកដមែនទេ”។

(លោកុប្បត្តិ ៣:៤)

**៦. តើនាងអេវ៉ាស្តាប់តាមពាក្យបោកបញ្ឆោតរបស់វិញ្ញាណ
អាក្រក់ដែរទេ?**

មែនហើយ គឺនាងអេវ៉ាបានបរិភោគពីផលនៃដើមឈើដែល
ព្រះជាម្ចាស់ហាម ហើយនាងថែមទាំងល្បួងលោកអ័រដាម
អោយបរិភោគពីផ្លែឈើនោះផងដែរ។ (លោកុប្បត្តិ ៣:៦)

**៧. តើព្រះជាម្ចាស់បានដាក់ទោសដល់លោកអ័រដាម និងនាងអេវ៉ា
ដែរឬទេ?**

ពិតមែនហើយ គឺពួកគេបានបាត់បង់នូវទំនាក់ទំនងមិត្តភាពជា
មួយនឹងព្រះ ហើយត្រូវទទួលបណ្តាសារ ជាសេចក្តីស្លាប់ចាប់
តាំងតែពីពួកគេ តរហូតមកដល់កូនចៅជំនាន់ក្រោយរបស់គេ
ទៀងផង។ (លោកុប្បត្តិ ៣:៨-១១, ១៦-១៩, កូឡូស ១:២១,
កាឡាទី ៣:១០)

**៨. តើដោយសារតែអំពើបាបរបស់ពួកគេបានប្រព្រឹត្តនោះ មានអ្វី
កើតឡើងនៅលើផែនដីនេះ?**

គឺផែនដីទាំងមូលត្រូវបណ្តាសារ ដោយសារតែមនុស្សបាន
ប្រព្រឹត្តអំពើបាបទាំងនឹងព្រះជាម្ចាស់ ដោយមិនធ្វើតាមនូវអ្វី
ដែលទ្រង់បានហាម។ (លោកុប្បត្តិ ៣:១៧-១៨)

**៩. តើបន្ទាប់ពីពេលនោះមក ព្រះជាម្ចាស់បអនុញ្ញាត្តិអោយលោក
អ័រដាម និងនាងអេវ៉ាបរិភោគផលពីដើមឈើជីវិតដែរឬទេ?**

ទេ!ព្រះជាម្ចាស់បានបណ្តេញពួកគេ អោយចេញពីសួនច្បារ
អេដេនឲ្យពួកគេរស់នៅឆ្ងាយពីដើមឈើជីវិត។

(លោកុប្បត្តិ ៣:២២-២៤)

១០. ដូច្នោះ តើពួកគេអាចទទួលព្រះពរពីព្រះជាម្ចាស់ទៀតទេ?

មែនហើយ គឺដោយសារតែទ្រង់បានសន្យាថា នឹងបញ្ជូនអ្នកសង្គ្រោះមួយអង្គអោយមកសង្គ្រោះរាស្ត្ររបស់ទ្រង់ ឲ្យរួចផុតពីអំពើបាប។ (លោកុប្បត្តិ ៣:១៥)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:១-៣ ^១រីឯសេចក្តីជំនឿនោះគឺជាចិត្តដែលដឹងជាក់ថានឹងបានដូចសង្ឃឹម ជាសំគាល់ពីការដែលមើលមិនឃើញ ^២ ព្រះទ្រង់ បានធ្វើបន្ទាល់ពីមនុស្សចាស់បុរាណដោយព្រោះគេមានសេចក្តីជំនឿនោះឯង ៣យើងរាល់គ្នាក៏យល់ដោយសារសេចក្តីជំនឿនោះ ថាលោកីយបានកើតមក ដោយសារព្រះបន្ទូល បានជារបស់ដែលមើលឃើញទាំងប៉ុន្មាន នោះមិនមែនកើតអំពីរបស់ដែលមើលឃើញទេ។

មេរៀនទី ៣

ការចំរើនឡើងនៃអំពើបាប

១. តើអំពើបាបបានឆ្លងចូលទៅក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់លោកអ័រដាម និងនាងអេវ៉ាយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយរបៀបណា?

គឺលោកកាអ៊ុនបានស្អប់ ហើយសំឡាប់លោកអេបិលជាប្អូន របស់គាត់ គឺជាកូនប្រុសដែលមានជំនឿលើព្រះជាម្ចាស់។
(លោកុប្បត្តិ ៤:៨)

២. តើព្រះជាម្ចាស់បានឲ្យនរណាមកជំនួសលោកអេបិល?

គឺព្រះជាម្ចាស់បានប្រទានឲ្យលោកសេត ដែលមនុស្សគោរព កោតខ្លាចដល់ព្រះជាដំណពូជពង្សត្រូវបានហៅថា “ជាកូន របស់ព្រះជាម្ចាស់”។ (លោកុប្បត្តិ ៤:២៥, ៥:៦-៧, ៦:២)

៣. តើអំពើអាក្រក់នៅតែបន្តរីករាលដាលលើផែនដីនេះទៀតទេ?

មែនហើយ កូនចៅរបស់កាអ៊ុនដើរតាមគន្លងបាបរបស់គាត់ ហើយបានធ្វើឲ្យផែនដីនេះកាន់តែអាក្រក់ខ្លាំងឡើងៗ។
(លោកុប្បត្តិ ៦:៥)

៤. តើមានអ្វីដែលបណ្តាលឲ្យអំពើអាក្រក់ មានការរាលដាលឡើង យ៉ាងឆាប់រហ័សដូច្នោះ?

ដំណពូជពង្សរបស់លោកកាអ៊ុន គឺពួកមនុស្សដែលជាសំណប់ របស់លោកឺលនេះ ហើយក៏ជាអ្នកដែលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ខ្លាំងណាស់ដែរ។ (លោកុប្បត្តិ ៦:៥)

៥. តើអ្នកអាចប្រាប់ឈ្មោះរបស់ពួកមនុស្សអាក្រក់ទាំងនោះខ្លះៗ បានឬទេ?

មែនហើយ ក្នុងព្រះគម្ពីរបានឲ្យដឹងថា ជាពិសេសចំពោះ ឃាតកម្មរបស់ឡាមេក និងកូនប្រុសទាំងបីនាក់របស់គាត់មាន យ៉ាបាល យ៉ូបាល និងទូបាល-កាអ៊ីន ។(លោកុប្បត្តិ ៤:១៨-២៤)

៦. តើមានអ្វីផ្សេងទៀតដែលបានធ្វើឱ្យអំពើបាបរឹកសាយយ៉ាង ឆាប់រហ័ស?

ពិតមែនហើយ មុនពេលទឹកជំនន់ មនុស្សអាចមានអាយុដល់ ៩០០ឆ្នាំណោះ។ (លោកុប្បត្តិ ៥:៥,១១,១៤,២០)

៧. តើគ្រប់ទាំងដំណនៃពូជពង្សលោកសេតសុទ្ធតែគោរពដល់ ព្រះមែនទេ?

មិនមានន័យដូច្នោះទេ! មានមនុស្សជាច្រើនបានរៀបការជា មួយកូនចៅលោកកាអ៊ីន ហើយមានតែប៉ុន្មាននាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលបំរើដល់ព្រះ។ (លោកុប្បត្តិ ៦:១-៣)

៨. ចូររាប់ឈ្មោះមនុស្សមួយចំនួនដែលបានគោរពបំរើដល់ព្រះ ជាម្ចាស់។

គឺអេណុកជាអ្នកដែលបានដើរជាមួយព្រះនិងជាអ្នកដែលទាយ ទុកពីការជំនុំជំរះរបស់ព្រះជាម្ចាស់មកលើផែនដី។ (លោកុប្បត្តិ ៥:២២-២៤,យ៉ូដាស ១៤:១៥)

៩. តើមានអ្វីបានកើតឡើងចំពោះអេណុក?

ព្រះជាម្ចាស់បានលើកគាត់ឡើងទៅស្ថានសួគ៌ទាំងរស់ក្នុង
កាលដែលគាត់មានអាយុត្រឹមតែ ៣៦៥ឆ្នាំ ប៉ុណ្ណោះ។

(លោកុប្បត្តិ ៥:២៣-២៤, ហេព្រើរ ១១:៥)

**១០. តើព្រះជាម្ចាស់បានបណ្តោយអំពើបាបចេះតែរឹកចំរើនលើផែន
ដីនេះដោយគ្មានអើពើសោះមែនទេ?**

ទេព្រះជាម្ចាស់បានប្រកាសអំពីទឹកជំនន់ កាលពីពេលដែល
ព្រះអង្គបានជំនុំជំរះផែនដីនៅជំនាន់លោកណូអេ។

(លោកុប្បត្តិ ៦:៣,៥-៨, ១១-១៤, ១៧)

មេរៀនទន្ទេញ៖

(ហេព្រើរ ១១:៤-៥) ដោយសារសេចក្តីជំនឿនោះអេបិល បាន
ថ្វាយយញ្ញូបូជាដល់ព្រះ ដែលប្រសើរជាងដង្វាយរបស់កាអ៊ុន
ហើយមានសេចក្តីបន្ទាល់ពីគាត់ដោយព្រោះយញ្ញូបូជានោះ ថា
គាត់សុចរិតទាំងមានព្រះធ្វើទីបន្ទាល់ពីដង្វាយគាត់ផង ហេតុ
បើគាត់ស្លាប់ក៏ដោយក៏គង់តែនៅមាននិយាយ ទៀតដោយ
សារដង្វាយនោះឯង។ ដោយសារជំនឿនោះអេណុកបាន
ឡើងទៅលើមិនបានឃើញ សេចក្តីស្លាប់ឡើយហើយគេរក
គាត់មិនឃើញទៀតពីព្រោះព្រះបានយកគាត់ ទៅដ្បិតកាល
មុនលើកយកគាត់ទៅ នោះមានសេចក្តីបន្ទាល់ពីគាត់ថា ព្រះ
ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹងគាត់ណាស់។

មេរៀនទី ៤
សម័យកាលទឹកជំនន់

១. តើព្រះជាម្ចាស់បានបំផ្លាញផែនដីនេះជាលើកដំបូងយ៉ាងដូចម្តេច?

ទ្រង់បានបំផ្លាញដោយបានបញ្ជូនមហាទឹកជំនន់ដ៏សាហាវធ្វើឲ្យអស់អ្នកដែលមិនជឿដល់ទ្រង់ត្រូវវិនាសទាំងអស់។
(លោកុប្បត្តិ ៧:៤,១០,១២)

២. តើមហាទឹកជំនន់នោះ បានជន់លិចសាហាវយ៉ាងដូចម្តេច?

មហាទឹកជំនន់បានលិចគ្របលើផែនដីទាំងអស់ រាល់អ្វីៗដែលមានជីវិតត្រូវបានបំផ្លាញចោលទាំងអស់។ (លោកុប្បត្តិ ៧:១៨-២៣)

៣. តើទឹកជំនន់បានកើតឡើងដោយសារទឹកភ្លៀងធ្លាក់មកធម្មតាមែនទេ?

ទេ!វាគឺជាហេតុការណ៍អស្ចារ្យទ្វារស្ថានសួគ៌បានបើកចំហ ហើយប្រភពទឹកក៏បានផុសចេញមកពីទីជំរៅផងដែរ។
(លោកុប្បត្តិ ៧:១១)

៤. តើព្រះជាម្ចាស់បានប្រកាសពីការកាត់ទោសនេះ ពេលណា?

ទ្រង់បានប្រកាសតាំងពី ១២០ឆ្នាំមុនមកម៉្លេះ ក្នុងគ្រាដែលលោកណូអេកសាងទូកធំ ហើយគាត់ក៏បានថ្លែងប្រាប់អំពីសេចក្តីសុចរិតផងដែរ។ (លោកុប្បត្តិ ៦:៣, ហេព្រើរ ១១:៦-៧, ២ពេត្រុស ២:៥)

- ៥. តើព្រះជាម្ចាស់បានសង្គ្រោះនរណាខ្លះនៅក្នុងទូកជំនោះ?**
 គឺមានលោកណូអេ គ្រូសាររបស់គាត់ និងសត្វមានជីវិតគ្រប់
 ប្រភេទតាមគូរបស់វា។ (លោកុប្បត្តិ ៧:១-៣, ៧-៩, ១៣-១៦)
- ៦. ហេតុអ្វីព្រះជាម្ចាស់សង្គ្រោះ លោកណូអេ និងគ្រូសារគាត់?**
 ដោយសារព្រះគុណព្រះ ហើយលោកណូអេបានដើរតាមផ្លូវ
 សុចរិតរបស់ព្រះ ក្នុងចំណោមមនុស្សអាក្រក់លើផែនដីនេះ។
 (លោកុប្បត្តិ ៦:៨, ៧:១, ហេព្រើរ ១១:៦-៧, ២ពេត្រុស ២:៥)
- ៧. តើទឹកជំនន់បានជន់លិចអស់រយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ?**
 ទឹកបានជន់លិចអ្វីៗទាំងអស់រយៈពេល១៥០ថ្ងៃ ហើយលោក
 ណូអេ និងគ្រូសាររបស់គាត់បានស្នាក់នៅក្នុងទូករយៈពេល
 ១ឆ្នាំ ១០ថ្ងៃ។ (លោកុប្បត្តិ ៧:២៤, ៨:១-១៩)
- ៨. បន្ទាប់ពីទឹកជំនន់រួចហើយ តើព្រះជាម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលប្រាប់
 លោកណូអេថាដូចម្តេចខ្លះ?**
 “មើល អញតាំងសញ្ញានឹងឯងរាល់គ្នា ហើយនឹងពូជឯងរាល់គ្នា
 តរៀងទៅនិង គ្រប់ទាំងជីវិតទាំងឡាយដែលនៅជាមួយឯង”។
 (លោកុប្បត្តិ ៩:៩-១០)
- ៩. តើព្រះជាម្ចាស់បានតាំងសញ្ញាអ្វី ជាមួយលោកណូអេដើម្បី
 សំគាល់ពីសម្ព័ន្ធមេត្រីនេះ?**
 ព្រះអង្គបានតាំងឲ្យមានឥន្ទធន្ទ ដើម្បីបញ្ជាក់ពីសម្ព័ន្ធមេត្រី
 នេះ។ (លោកុប្បត្តិ ៩:៨-១៧)

១០.តើទឹកជំនន់នេះបានកើតឡើងនៅពេលណា?

ប្រហែលជាក្នុងឆ្នាំ២៣៥០ មុនគ្រឹះសករាជ្យ។

មេរៀនទន្លេញ៖

ហេព្រើរ ១១:៦-៧ តែបើឥតមានសេចក្តីជំនឿទេ នោះមិនអាចនឹងគាប់ដល់ព្រះហឫទ័យព្រះបានឡើយ ដ្បិតអ្នកណាដែលចូលទៅឯព្រះ នោះត្រូវតែជឿថាមានព្រះមែន ហើយថាទ្រង់ប្រទានរង្វាន់ដល់អស់អ្នកដែលស្វែងរកទ្រង់។ ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះព្រះបានមានបន្ទូលពន្យល់ លោកណូអេពីការដែលមើលមិនទាន់ឃើញនៅឡើយ ហើយដោយលោកមានសេចក្តីកោតខ្លាច បានជាលោកធ្វើទុកៗយ៉ាងធំ សំរាប់នឹងជួយសង្គ្រោះដល់ពួកគ្រូសាររបស់លោក ហើយលោកបានកាត់ទោសលោកីយ៍ ដោយការនេះក៏ត្រឡប់ជាអ្នកគ្រងសេចក្តីសុចរិត ដែលត្រូវខាងសេចក្តីជំនឿទុកជាមរតកផងដែរ។

មេរៀនទី ៥
ចាប់ពីដំណាល់លោកណូអេ
រហូតមកដល់ដំណាល់លោកអៀប្រាហាំ

១. តើអំពើបាបទាំងប៉ុន្មានត្រូវបានបំផ្លាញចោលអស់ ក្នុងពេល
មានទឹកជំនន់ឬទេ?

មិនមានន័យដូច្នោះទេ វាបានបង្ហាញខ្លួនជាថ្មីម្តងទៀតយ៉ាង
ឆាប់រហ័សតាមក្នុងគ្រួសារលោកណូអេ។
(លោកុប្បត្តិ ៩:២១-២២)

២. តើអំពើបាបបានកើតឡើងវិញ ក្នុងគ្រួសារលោកណូអេយ៉ាង
ដូចម្តេច?

គឺលោកណូអេបានស្រវឹងស្រា ហើយហាំកូនប្រុសរបស់គាត់
សើចចំអកដល់គាត់។ (លោកុប្បត្តិ ៩:២២)

៣. បន្ទាប់ពីនោះមកតើលោកណូអេបានធ្វើអ្វីខ្លះ?

គាត់បានប្រទានពរដល់សឹម ហើយនិងយ៉ាផែតតែគាត់បាន
ដាក់បណ្តាសារដល់កាណាន កូនប្រុសរបស់ហាំវិញ។
(លោកុប្បត្តិ ៩:២៤-២៧)

៤. តើអំពើបាបបានបង្ហាញខ្លួនតាមវិធីផ្សេងទៀតឬទេ?

មែនហើយ ពួកមនុស្សអាក្រក់ទាំងនោះបានតាំងទីលំនៅក្នុង
ទឹកដីស៊ីណេរ ដើម្បីសង់ប៉មនៃក្រុងបាបិល និងទីក្រុងដ៏
ធំមួយ។ (លោកុប្បត្តិ ១១:២-៤)

៥. តើការដែលចង់សាងសង់ប៉មមួយនេះមានអ្វីខុសទៅ?

ការនេះបង្ហាញពីមហិច្ឆតារបស់ពួកគេថា ពួកគេពិតជាមាន ភាពអស្ចារ្យដូចជាព្រះដែរ ដោយសង់ប៉មដ៏ខ្ពស់ដល់ផ្ទៃមេឃ។

៦. តើការដែលចង់សាងសង់ទីក្រុងដ៏ធំមួយនេះមានអ្វីខុសទៅ?

ព្រះបានប្រាប់ពួកវាស្រ្តអោយចេញទៅពាសពេញលើផែនដី ទ្រង់មិនអនុញ្ញាតអោយពួកគេនៅផ្តុំគ្នា ដើម្បីបង្កើតកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ដល់ខ្លួនឯងនោះទេ។ (លោកុប្បត្តិ ១១:៤, លោកុប្បត្តិ ៩:១១)

៧. តើព្រះជាម្ចាស់បានបំផ្លាញផែនការរបស់ពួកគេយ៉ាងដូចម្តេច?

ព្រះអង្គបានបំភាន់ភាសារបស់ពួកគេ ដើម្បីឲ្យពួកគេបានខ្ចាត់ ខ្ចាយពាសពេញទាំងផែនដី។ (លោកុប្បត្តិ ១១:៥-៩)

៨. តើកូនចៅរបស់លោកណូអេបានទៅអាស្រ័យរស់នៅឯណា?

កាណានកូនរបស់ហាំនៅតំបន់ទ្វីបអាហ្វ្រិក កូនចៅរបស់សឹម រស់នៅតំបន់ទ្វីបអាស៊ី ហើយកូនចៅរបស់យ៉ាដៃតនៅតំបន់ ទ្វីបអឺរ៉ុប។

៩. ក្រោយពីទឹកជំនន់រួចហើយ តើព្រះជាម្ចាស់នៅតែមានទំនាក់ ទំនងជាមួយនឹងដំណកូនចៅទាំងអស់នោះទៀតឬទេ?

ក្នុងសម័យព្រះគម្ពីរសម្ព័ន្ធមេត្រីចាស់ ព្រះជាម្ចាស់នៅតែមាន ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងដំណកូនចៅរបស់សឹមដដែល។

(១រណាគូរត្រ ១:២៤-២៧)

**១០. ក្រៅពីដំណកូនចៅរបស់សឹម តើព្រះជាម្ចាស់បានចងសម្ព័ន្ធ
មេត្រីជាមួយនរណាទៀតដែរឬទេ?**

គឺព្រះអង្គបានចងសម្ព័ន្ធមេត្រី ជាមួយនឹងលោកអំប្រាហាំ និង
ពូជពង្សរបស់គាត់ផងដែរ។

(១រហាក្សត្រ១:២៤-២៧, លោកុប្បត្តិ១៧:១-៩)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:៨ ដោយសារសេចក្តីជំនឿ កាលព្រះបានហៅ
លោកអំប្រាហាំ នោះលោកក៏បានស្តាប់បង្គាប់ លោកចេញទៅ
ឯកន្លែងដែលត្រូវទទួលជាមរតក គឺចេញទៅឥតមានដឹងជា
ទៅឯណាទេ។

មេរៀនទី ៦

ជំនាន់លោកអំប្រាហាំ

១. តើព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅលោកអំប្រាហាំចេញពីកន្លែងណាមក?

ទ្រង់បានហៅគាត់ចេញពីក្រុងអើរ នៃស្រុកខាល់ដេ បន្ទាប់មកទៀតគាត់បានចាកចេញពីហារ៉ាន។
(លោកុប្បត្តិ ១១:២៩-៣១, ១២:១-៤)

២. តើព្រះជាម្ចាស់បានប្រាប់លោកអំប្រាហាំយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

“ចូរឯងចេញពីប្រទេសរបស់ឯង.... ហើយទៅនៅឯស្រុកដែលអញនឹងបង្ហាញឯងចុះ”។ (លោកុប្បត្តិ ១២:១)

៣. តើលោកអំប្រាហាំបានស្តាប់បង្គាប់ព្រះជាម្ចាស់ឬទេ?

ពិតណាស់ ដោយសារសេចក្តីជំនឿគាត់បានស្តាប់បង្គាប់ព្រះហើយគាត់បានទៅរស់នៅដូចជាជនបរទេសក្នុងទឹកដីស្រុកកាណាន។ (លោកុប្បត្តិ ១២:៤-៥, កិច្ចកា ៧:២-៦, ហេប្រើរ ១១:៨)

៤. តើព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅលោកអំប្រាហាំនៅពេលណា?

ប្រហែលជាក្នុងឆ្នាំ ២០៩០ មុន។

៥. តើនរណាបានទៅជាមួយនឹងលោកអំប្រាហាំ?

គឺលោកឡុតដែលត្រូវជាក្លាយប្រុសរបស់គាត់ ហើយក្រោយមកលោកឡុតបានបែកចេញពីលោកអំប្រាហាំ ដោយជ្រើសរើសទៅរស់នៅក្នុងក្រុងសូដុម។ (លោកុប្បត្តិ ១៣:១,៧-១២)

៦. តើលោកអំប្រាហាំបានជួបនឹងនរណានៅពេលដែលលោកបានអនុញ្ញាតឲ្យលោកឡុតចាកចេញពីស្តេចអេឡាំ?

គឺបានជួបនឹង មិលគីស្សាដែក ជាស្តេចនៃក្រុងសាឡឹម ហើយគាត់គឺជាសង្ឃរបស់ព្រះដ៏ខ្ពស់បំផុត។ (លោកុប្បត្តិ ១៤:៩-១៨)

៧. តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះទីក្រុងសូដុម និងក្រុងកូម៉ូរ៉ាដ៏អាក្រក់នោះ?

គឺព្រះជាម្ចាស់បានបំផ្លាញ ក្រុងនោះដោយភ្លើង និងស្ពាន់ជំរុះបន្ទាប់មកក៏បានរំដោះលោកឡុត និងគ្រួសារគាត់ឲ្យបានរួច។ (លោកុប្បត្តិ ១៩:២២-២៥,២៩)

៨. តើព្រះជាម្ចាស់បានសន្យាជាមួយនឹងលោកអំប្រាហាំដូចម្តេច?

ទ្រង់បានសន្យានឹងលោកអំប្រាហាំថា នឹងឲ្យពូជពង្សរបស់គាត់បានទៅជាជាតិសាសន៍មួយដ៏ធំ និងប្រទានឲ្យកូនចៅគាត់នូវទឹកដីកាណាន ដែលជាទឹកដីប្រកបដោយព្រះពរនៃស្ថានសួគ៌ក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ទ។ (លោកុប្បត្តិ ១២:២-៣,១៥:១៣-១៦,១៧:៧-៨,១៨:១៧-១៨,ហេព្រើរ ១១:៨-១០,១៣-១៦)

៩. តើនៅពេលនោះលោកអ័ប្រាហាំមានកូនឬទេ?

ទេ! ប៉ុន្តែគាត់បានជឿលើព្រះបន្ទូលសន្យារបស់ព្រះជាម្ចាស់។
(លោកុប្ប ១៦:១, ហេព្រើរ ១១:១-១២)

**១០. តើព្រះជាម្ចាស់បានសន្យាបែបណាខ្លះជាមួយនឹងលោក
អ័ប្រាហាំ និងនាងសារ៉ាក្នុងកាលដែលពួកគាត់មានវ័យចាស់
ណាស់ទៅហើយនោះ?**

ទ្រង់បានសន្យាថា នឹងប្រទានឲ្យពួកគេមានកូនប្រុសម្នាក់គឺ
អ៊ីសាកដែលកូនប្រុសនោះនឹងកសាងនូវសម្ព័ន្ធមេត្រីរបស់ទ្រង់
ឡើងបាន។ (លោកុប្បតិ ១៧:១៥-២១, ១៨:១០-១៥)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:៩-១០ ^៩ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះលោកបាន
ស្នាក់នៅក្នុងស្រុក ដែលទ្រង់សន្យាឲ្យដូចជានៅប្រទេសដ៏ទៃ
ក៏នៅក្នុងតែត្រសាលជាមួយនឹងអ៊ីសាក ហើយនឹងយ៉ាកុបជា
អ្នកគ្រងសេចក្តីសន្យាដដែល ទុកជាមរតកជាមួយគ្នា ^{១០}ពី
ព្រោះលោករង់ចាំក្រុង១ ដែលមានបួសជញ្ជាំងដែលទ្រង់ជា
អ្នកគូរ ហើយជាជាងសង់។

មេរៀនទី ៧

កំណើតរបស់លោកអ៊ីសាក

១. តើនរណាខ្លះ ជាកូនប្រុសដំបូងទាំងពីររបស់លោកអ៊ីប្រាហាំ?
 គឺអ៊ីសម៉ាអែល ជាកូនប្រុសរបស់នាងហាការ និងអ៊ីសាកជា
 កូនប្រុសរបស់នាងសារ៉ា។ (លោកុប្បត្តិ ១៦:១៥, ២១:២-៣)
២. តើព្រះជាម្ចាស់ចង់សម្ព័ន្ធមេត្រីរបស់ទ្រង់ជាមួយនឹង
 អ៊ីសម៉ាអែលដែរឬទេ?
 ទេ! គឺទ្រង់ចង់សម្ព័ន្ធមេត្រីរបស់ទ្រង់ជាមួយតែអ៊ីសាកប៉ុណ្ណោះ
 ដែលជាកូនដែលទ្រង់បានសន្យា។ (លោកុប្បត្តិ ១៧:១៦, ១៩-២១)
៣. តើអ៊ីសម៉ាអែលបានក្លាយទៅជាយ៉ាងណា?
 នៅពេលដែលគាត់បានសើចចំអកឲ្យអ៊ីសាក ព្រះជាម្ចាស់បាន
 បញ្ជាឲ្យលោកអ៊ីប្រាហាំបណ្តេញគាត់ និងម្តាយគាត់ឲ្យចេញ
 ឆ្ងាយពីទីនោះទៅ។ (លោកុប្បត្តិ ២១:៨-១២)
៤. តើព្រះជាម្ចាស់សាកល្បងចិត្តលោកអ៊ីប្រាហាំយ៉ាងដូចម្តេចក្នុង
 កាលដែលអ៊ីសាកនៅមានវ័យក្មេងនៅឡើយ?
 គឺព្រះអង្គបានបង្គាប់ឲ្យលោកអ៊ីប្រាហាំយកអ៊ីសាកជាកូនប្រុស
 តែមួយរបស់គាត់ ទៅថ្វាយជាយញ្ញូបូជាដល់ទ្រង់នៅលើភ្នំ
 មួយក្នុងស្រុកម៉ូរីយ៉ា។ (លោកុប្បត្តិ ២២:២-៤)

៥. តើលោកអ័ប្រាហាំបានស្តាប់បង្គាប់តាមព្រះជាម្ចាស់ដែរឬទេ?
មែនហើយ ព្រោះគាត់មានជំនឿថា ព្រះជាម្ចាស់ប្រាកដជានឹង
ប្រោសអ៊ីសាក់ឲ្យរស់ពីស្លាប់វិញជាក់ជាមិនខាន។
(ហេព្រើរ ១១:១៧-១៩)

៦. តើអ៊ីសាក់បានរៀបការជាមួយនរណា?
គាត់បានរៀបការជាមួយនាង រេបិកា គឺជាស្រ្តីគោរពកោតខ្លាច
ដល់ព្រះដែលអ្នកបំរើរបស់លោកអ័ប្រាហាំ នាំមកឲ្យគាត់ពី
ស្រុកហារ៉ាន។ (លោកុប្បត្តិ ២៤:២-៤, ៥០-៥១, ៦៣-៦៧)

៧. ហេតុអ្វីបានជាលោកអ័ប្រាហាំចាត់អ្នកបំរើរបស់លោកទៅរក
ប្រពន្ធឲ្យអ៊ីសាក់ពីស្រុកហារ៉ាន?
ពីព្រោះលោកអ័ប្រាហាំមិនចង់ឲ្យអ៊ីសាក់យកស្រ្តីសាសន៍កា
ណានធ្វើជាប្រពន្ធនោះទេ។ (លោកុប្បត្តិ ២៤:៣)

៨. តើលោកអ៊ីសាក់ និងនាងរេបិកាមានកូនដែរឬទេ?
ដំបូងឡើយគ្មានកូនទេ ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់បានឮ សេចក្តី
អធិស្ឋានរបស់ពួកគេ នោះទ្រង់ក៏ប្រទានឲ្យពួកគេមានកូន
ភ្លោះពីរនាក់ គឺលោកអេសាវ និងលោកយ៉ាកុប។
(លោកុប្បត្តិ ២៥:២១-២៦)

៩. ក្នុងចំណោមពួកគេទាំងពីរនាក់តើមួយណាដែលជាកូននៃ
សេចក្តីសន្យា?
គឺកូនលោកយ៉ាកុបជាកូនប្អូន ដែលព្រះជាម្ចាស់សព្វព្រះ
ហឫទ័យនឹងគាត់។ (លោកុប្បត្តិ ២៥:២៣, កិច្ចការ ៧:៣២, រ៉ូម ៩:១៣)

១០. តើលោកអេសាវបានបង្ហាញពីអំពើអាក្រក់របស់គាត់យ៉ាង

ដូចម្តេច?

គឺគាត់បានលក់សិទ្ធិកូនច្បងឲ្យទៅយ៉ាកុប ហើយបានរៀបការ
ជាមួយនឹងស្រ្តីសាសន៍កាណាន ព្រមទាំងរកកលសំលាប់
លោកយ៉ាកុបទៀតផង។

(លោកុប្បត្តិ ២៥:២៩-៣៤, ២៦:៣៤, ២៧:៤១-៤២)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:១១-១២ ^{១១}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះនាង
សារ៉ាក់ទទួលអំណាចឲ្យមានគភ៌បង្កើតកូនបាន ហើយនាង
បង្កើតកូនមកក្នុងកាល ដែលហួសអាយុហើយព្រោះនាងបាន
រាប់ព្រះដែលសន្យានោះ ទុកជាស្មោះត្រង់ ^{១២}ដូច្នោះក៏មាន
មនុស្សមួយហូងដូចផ្កាយនៅលើមេឃ ហើយដូចខ្យាច់នៅ
មាត់សមុទ្រ ដែលរាប់មិនចេះអស់បានកើតមកអំពីមនុស្សតែ
ម្នាក់ដែលអ្នកនោះក៏ទុកដូចជាស្លាប់ហើយដែរ។

មេរៀនទី ៨

កំណើតរបស់លោកយ៉ាកុប

១. តើលោកយ៉ាកុបបានធ្វើដូចម្តេចនៅពេលដែលអ៊ីសាក ប្រទាន ពរអេសាវ?

ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីម្តាយគាត់ យ៉ាកុបក៏បានបន្ត ទទួលពរពីឪពុកគាត់ដែលឯងដឹកភ្នែក។ (លោកុប្បត្តិ ២៧:៦-២៧)

២. តើអេសាវបានទទួលពរពីឪពុករបស់គាត់ដែរឬទេ?

ទេ! គឺពរនោះត្រូវបានប្រគល់ឲ្យទៅយ៉ាកុបបាត់ទៅហើយ។ (លោកុប្បត្តិ ២៧:៣២-៣៧, ហេព្រើរ ១២:១៦-១៧)

៣. តើអេសាវបានរៀបចំផែនការណ៍អ្វីនៅពេលនោះ?

គឺគាត់មានគំរោង ដើម្បីសំឡាប់លោកយ៉ាកុបពេលនោះលោក យ៉ាកុបក៏បានភៀសខ្លួនទៅឯឪពុកមារគាត់ ឈ្មោះឡាបាននៅ ខាវ៉ាន។ (លោកុប្បត្តិ ២៧:១៤-៤៣)

៤. តើមានអ្វីកើតឡើងនៅបេតអែល កាលដែលគាត់កំពុងធ្វើដំ ណើរតាមផ្លូវទៅឯលោកឡាបាននោះ?

ព្រះជាម្ចាស់លេចមកឯគាត់ក្នុងសប្តិ ហើយទ្រង់បានសន្យាថា នឹងប្រទានពរដល់រូបគាត់ ដូចដែលទ្រង់បានប្រទានពរដល់ អ័ប្រាហាំ និងអ៊ីសាកផងដែរ។ (លោកុប្បត្តិ ២៨:១១-១៩)

៥. តើលោកយ៉ាកុបស្នាក់នៅផ្ទះលោកឡាបានចំនួនប៉ុន្មានឆ្នាំ?
 គឺអស់រយៈពេល២០ឆ្នាំ ហើយនៅទីនោះគាត់ក៏រៀបការជាមួយ
 លេអា និងវ៉ាដែល បន្ទាប់មកគាត់ក៏ក្លាយជាអ្នកមានទ្រព្យ
 សម្បត្តិយ៉ាងស្តុកស្តម។ (លោកុប្បត្តិ ២៩:១៦-២៨, ៣១:៣៦-៤១)
៦. តើមានអ្វីកើតឡើងដល់យ៉ាកុប ពេលគាត់ធ្វើកំពុងតែទៅឯស្រុក
 កាល៣?
 គឺគាត់បោកចំបាប់ជាមួយនឹងទេវតានៃព្រះជាម្ចាស់ នៅត្រង់
 ភ្នំអែល។ (លោកុប្បត្តិ ៣២:២៤-២៦)
៧. តើនៅវេលាចុងក្រោយលោកយ៉ាកុបរៀនអ្វីខ្លះនៅត្រង់ភ្នំអែល
 នោះ?
 គឺគាត់រៀនចេះរំពឹង ការទទួលព្រះពរពីព្រះអម្ចាស់ហើយគាត់
 ត្រូវបានទទួលនូវឈ្មោះថ្មីមួយទៀតគឺអ៊ីស្រាអែល។
 (លោកុប្បត្តិ ៣២:២៧-៣០)
៨. តើព្រះជាម្ចាស់បានប្រទានពរដល់លោកយ៉ាកុបឲ្យមានកូន
 ប៉ុន្មាននាក់?
 គឺមានកូនស្រីម្នាក់ និងកូនប្រុសចំនួន១២នាក់ ដែលជាដើម
 កំណើតនៃកុលសម្ព័ន្ធអ៊ីស្រាអែលនោះឯង។
 (លោកុប្បត្តិ ៣០:២១, ៣៥:២២-២៦)

៩. តើនៅក្នុងគ្រួសាររបស់លោកយ៉ាកុបមានសេចក្តីសុខសាន្ត
ដែរឬទេ?

ទេ! គឺមានពេញទៅដោយ ភាពរីករវ និងការច្រណែនឈ្មានីស
គ្នា ក្នុងចំណោមប្រពន្ធ និងកូន ៗរបស់គាត់យ៉ាងខ្លាំង។
(លោកុប្បត្តិ ៣៧:១-១១)

១០. តើបណ្តាបងប្រុសទាំងអស់បង្ហាញពីការច្រណែនឈ្មានីស
របស់គេចំពោះយ៉ូសែប ដែលជាកូនប្រុសសំណប់របស់លោក
យ៉ាកុបយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

ពួកគេបានលក់យ៉ូសែបអោយទៅធ្វើជាទាសករនៅឯប្រទេស
អេស៊ីប ដោយធ្វើឱ្យឪពុកគេគិតខុសថា យ៉ូសែបត្រូវបានសត្វ
ព្រៃចាប់ហែកស៊ីបាត់ទៅហើយ។ (លោកុប្បត្តិ ៣៧:២០-៣២)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:១៣-១៤ ^{១៣}ពួកអ្នកទាំងនោះបានស្លាប់ក្នុង
សេចក្តីជំនឿឥតទទួលសេចក្តីសន្យា ទាំងប៉ុន្មានទេតែគេបាន
ឃើញពីចំងាយហើយក៏បានទទួលគំនាប់ ដែរទាំងល់ព្រមថា
ខ្លួនគេជាអ្នកដទៃដែលគ្រាន់តែសំណាក់នៅលើផែនដីប៉ុណ្ណោះ
^{១៤}ពួកអ្នកដែលនិយាយដូច្នោះ នោះសំដែងច្បាស់ថាគេជាអ្នក
រកស្រុកសំរាប់ខ្លួនគេពិត។

មេរៀនទី៩

ប្រជារាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលក្រោមនិមនាសភាព

១. តើព្រះជាម្ចាស់ថែរក្សាយ៉ូសែបកាលគាត់នៅប្រទេសអេស៊ីប ដែរឬទេ?

មែនហើយ! ពីដំបូងគាត់បានរស់នៅក្នុងផ្ទះរបស់លោកប៉ូទីដារ បន្ទាប់មកគាត់បានជាប់គុកទីបំផុត គាត់ក្លាយជាមេគ្រប់គ្រង នៅប្រទេសអេស៊ីប។ (លោកុប្បត្តិ ៣៩:១-៦, ២០-២៣, ៤១:៣៩-៤៦)

២. តើលោកយ៉ូសែបបានជួបនឹងបងៗរបស់គាត់ទៀតដែរឬទេ?

មែនហើយ! គឺពេលដែលបងៗរបស់គាត់មកប្រទេសអេស៊ីប ដើម្បីរកទិញស្បៀងអាហារ ក្នុងអំឡុងពេលកើតមានគ្រោះអត់ ឃ្នានរយៈពេល៧ឆ្នាំ។ (លោកុប្បត្តិ ៤២:១-៨)

៣. តើមានអ្វីកើតឡើងពេលស្តេចជាវ៉ែនដឹងដំណឹងពីឪពុក និង បងៗរបស់លោកយ៉ូសែប?

ពេលនោះស្តេចជាវ៉ែន ចាត់ឲ្យមនុស្សយករទេះទៅទទួលពួក គេមកប្រទេសអេស៊ីប ហើយឲ្យពួកគេតាំងទីលំនៅក្នុងស្រុក កូសែនទៀតផង។

(លោកុប្បត្តិ ៤៥:៩-១០, ១៦-២៨, ៤៦:២៦-៣០, ៤៧:១-៦)

៤. តើលោកយ៉ាកុបបានធ្វើអ្វីខ្លះមុនពេលដែលគាត់ស្លាប់ទៅ?

គាត់ឲ្យពរដល់កូនៗរបស់គាត់ និងពួកកូនប្រុសទាំងពីររបស់ យ៉ូសែបដែរ។ (លោកុប្បត្តិ ៤៨:៨-៤៩:២៨)

៥. តើលោកយ៉ាកុប និងយ៉ូសែប ត្រូវបានប្រាប់ឲ្យដឹងមុនពីដំណើរ
នៃសាសន៍អ៊ីស្រាអែលយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

គឺថាព្រះជាម្ចាស់នឹងរំដោះពួកគេឲ្យចេញពីប្រទេសអេស៊ីប
ហើយនឹងនាំពួកគេទៅកាន់ទឹកដីស្រុកកាណាន។
(លោកុប្បត្តិ ៤៨:២១, ៥០:២៤-២៥)

៦. ក្នុងព្រះគម្ពីរវិសុទ្ធទាំងមូលតើកណ្តាគម្ពីរណាមួយដែលបាន
រៀបរាប់អំពីការរំដោះសាសន៍អ៊ីស្រាអែលឲ្យរួចពីទាសភាព?

គឺព្រះគម្ពីរនិក្ខមនំដែលមានអត្ថន័យថា “ចាកចេញពីកន្លែង
ដែលធ្លាប់រស់នៅ”។

៧. តើមានអ្វីបានកើតឡើងចំពោះរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលក្រោយពី
មរណៈភាពរបស់លោកយ៉ូសែប?

គឺស្តេចផារ៉ោនបានបំណង ចង់បំផ្លាញសាសន៍អ៊ីស្រាអែល
ចោលឲ្យអស់។ (និក្ខមនំ ១:៦-១០)

៨. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលត្រូវរងទារុណកម្មបែបណាខ្លះ?

គេបានបង្ខំឲ្យពួកគេធ្វើការច្រើនជាងមុន ហើយក្មេងប្រុសៗ
សម្លាប់។ (និក្ខមនំ ១:១១-១៦)

៩. ស្ថិតក្នុងសភាពវឹកវរបែបនោះតើសាសន៍អ៊ីស្រាអែលបានធ្វើ
ដូចម្តេច?

ពួកគេបានទូលអង្វរដល់ព្រះអម្ចាស់ សូមឲ្យទ្រង់រំដោះពួកគេ
ឲ្យរួចពីនឹមទាសករ។ (និក្ខមនំ ២:២៣-២៥)

**១០.តើព្រះជាម្ចាស់ថែរក្សារាស្ត្រទ្រង់ក្រោមនីមនាសភាពយ៉ាង
ដូចម្តេច?**

កាលណាពួកគេត្រូវគេធ្វើបាប នោះពួកគេកាន់តែមានគ្នាច្រើន
និងមានភាពរីកចំរើនឡើង។ (និក្ខមនំ ១:១២)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:១៥-១៦៖ ហើយបើសិនជាគេរំពឹងពីស្រុកដែល
គេទើបនឹងចេញមកនោះ នោះគេនឹងមានឱកាសត្រឡប់ទៅ
វិញបាន តែឥឡូវនេះ សង្វាតចង់បានស្រុកមួយដ៏ប្រសើរ ជាង
គឺខាងស្ថានសួគ៌វិញ បានជាព្រះទ្រង់គ្មានសេចក្តីខ្មាស់ ដោយ
គេហៅទ្រង់ជាព្រះរបស់ពួកគេនោះឡើយ ដ្បិតទ្រង់បានរៀប
ចំទីក្រុងមួយឲ្យពួកគេរួចទៅហើយ។

មេរៀនទី ១០

ការរំដោះតាមរយៈលោកម៉ូសេ

១. តើព្រះទុករាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល ចោលក្រោមនីមនាសភាពនៃ អេស៊ីបមែនឬ?

ទេ! ព្រះអង្គបញ្ជូនលោកម៉ូសេជាអ្នកបំរើទ្រង់ឲ្យទៅរំដោះពួក គេ។ (និក្ខមនំ ៣:៤-៤:៩)

២. តើលោកម៉ូសេចាប់ផ្តើមបំពេញការងាររបស់គាត់ពេលណា?

គឺពេលដែលព្រះត្រាស់ហៅគាត់ ពីគុម្ពបន្ទាភ្លើងឆេះនៃទឹកដី ម៉ាឌាន។ (និក្ខមនំ ៣:១-៣)

៣. តើព្រះជាម្ចាស់បានបញ្ជូននរណាឲ្យធ្វើជាជំនួយការ ដល់លោកម៉ូសេ?

ទ្រង់បញ្ជូនលោកអេរ៉ុនជាបងប្រុសគាត់ ឲ្យជួយនិយាយជំនួស គាត់។ (និក្ខមនំ ៤:១០-១៧)

៤. តើស្តេចជាវ៉ោនចង់ដោះលែងអ៊ីស្រាអែល ដូចលោកម៉ូសេ ប្រាប់ដែរទេ?

ទេ! ព្រះធ្វើឲ្យស្តេចជាវ៉ោនមានចិត្តមាន: ដោយមិនឲ្យស្តាប់ បង្គាប់តាមព្រះឡើយ។ (និក្ខមនំ ៤:១២, ៥:១-២)

៥. តើចុងក្រោយស្តេចជាភ័នព្រមដោះលែងពួកអ៊ីស្រាអែល នៅពេលណា?

គឺបន្ទាប់ពីព្រះបានសម្តែងនូវព្រះចេស្ដារបស់ទ្រង់ ដោយ បណ្តោយឲ្យមានគ្រោះកាចទាំង១០ មកលើប្រទេសអេស៊ីប។
(និក្ខមនំ ៩:៣១-៣៤)

៦. តើគ្រោះកាចចុងក្រោយក្នុងចំណោមគ្រោះកាចទាំង១០នោះ គឺជាអ្វី?

គឺទ្រង់បានសំឡាប់កូនប្រុសច្បងនៃជនជាតិអេស៊ីបទាំងអស់ តែព្រះអង្គទុកជីវិតឲ្យកូនចៅរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលវិញ។
(និក្ខមនំ ១២:១២-១៣, ២២-២៣, ២៩)

៧. នៅពេលក្រោយៗមកទៀតតើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបាននឹកចាំពី ការរំដោះនេះយ៉ាងដូចម្តេច?

គឺពួកគេប្រារព្ធធ្វើពិធីបុណ្យរំលងជារៀងរាល់ឆ្នាំ។
(និក្ខមនំ ១២:១-១៧, ២៤, ២៧)

៨. តើព្រះនាំរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលទៅទីកន្លែងណាដែលក្នុងដំណើរផ្លូវដ៏ខ្លី មែនទេ?

ទេ! ពួកគេធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់វាលរហោស្ថាន រហូតដល់សមុទ្រ ក្រហម។ (និក្ខមនំ ១៤:១៣-២១)

៩. ពេលទៅដល់សមុទ្រក្រហមតើមានអ្វីកើតឡើងនៅទីនោះ?

ព្រះជាម្ចាស់បានញែកទឹកសមុទ្រឲ្យមានដីគោក សំរាប់រាស្ត្រ អ៊ីស្រាអែលដើរឆ្លងកាត់ តែស្តេចផារ៉ោន និងពួកទាហានបាន លង់ទឹកស្លាប់ទាំងអស់គ្នា។ (និក្ខមនំ ១៤:២២-៣០)

១០. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានជាប់ជាទាសករនៅអេស៊ីបរយៈពេល ប៉ុន្មានឆ្នាំ?

គឺអស់រយៈពេលប្រហែលជា ៤០០ឆ្នាំ។
(និក្ខមនំ ១២:៤០-៤១, កិច្ចការ ៧:៦)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:១៧-១៩ ^{១៧}ដោយសារសេចក្តីជំនឿនោះអំប្រាហាំ បានថ្វាយអ៊ីសាក ក្នុងកាលដែលទ្រង់បានល្បួងលលោកគឺអ្នក ដែលបានទទួលសេចក្តីសន្យា ទាំងប៉ុន្មានលោកបានថ្វាយកូន លោកតែម្នាក់គត់ ^{១៨}ដែលមានសេចក្តីចែងទុកពីដំណើរកូន ម្នាក់នោះថា “ពូជឯងនឹងបានរាប់តាមអ៊ីសាក” ^{១៩}លោកបាន រាប់ថា ព្រះទ្រង់អាចនឹងប្រោសកូនឲ្យរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញបាន ផង ហើយលោកបានទទួលវាមកវិញមែន ដូចជារស់ពីស្លាប់ ឡើងវិញ។

មេរៀនទី ១១

រយៈពេល ៤០ នាទី ក្នុងវាលរហោស្ថាន

១. តើព្រះជាម្ចាស់បានដឹកនាំរាស្ត្ររបស់ទ្រង់ ក្នុងវាលរហោស្ថាន យ៉ាងដូចម្តេច?

ទ្រង់នាំពួកគេដោយមានភ្លើងបំភ្លឺនៅពេលយប់និងមានដុំពពក នាំផ្លូវនៅពេលថ្ងៃ។ (និក្ខមនំ ១៣:២១-២២)

២. តើព្រះជាម្ចាស់បានចិញ្ចឹមរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលយ៉ាងដូចម្តេច?

គឺព្រះអង្គបានប្រទាននំម៉ាណាពីស្ថានសួគ៌ និងមានទឹកផុស ចេញពីថ្ម។ (និក្ខមនំ ១៦:១៣-១៥, ១៧, ២-៦)

៣. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលស្តាប់ចិត្តក្នុងរស់ក្នុងវាលរហោស្ថានឬទេ?

ទេ! ពួកគេភាគច្រើនបះបោរប្រឆាំងជាច្រើនដង ដោយការ រអ៊ូរទាំទៅកាន់ លោកម៉ូសេ និងព្រះជាម្ចាស់។ (និក្ខមនំ ១៦:១- ៣, ១៧:៣, ជនគណនា ២០:១-៥, ២១:៥)

៤. តើព្រះជាម្ចាស់បាននាំពួកគេទៅទីណាមុនដំបូងគេ?

មុនដំបូងទ្រង់នាំពួកគេទៅភ្នំស៊ីណាយ ដែលទ្រង់បានប្រទាន ក្រឹត្យវិន័យ១០ប្រការនៅទីនោះតែម្តង និងរៀបចំកសាងរោង ឧបោសថព្រមទាំងច្បាប់ផ្សេងៗជាច្រើនទៀត។

(និក្ខមនំ ១៩:២០, ២០:១-១៧, ២៥-២៨:៤៣, ២១-២៣:៣៣)

៥. តើអំពើបាបដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបែបណា ដែលសាសន៍អ៊ីស្រាអែលបាន
ប្រព្រឹត្ត នៅពេលដែលលោកយ៉ូសេឡឺងទៅលើភ្នំស៊ីណាយ?
គឺសាសន៍អ៊ីស្រាអែលបាននាំគ្នាថ្វាយបង្គំរូបចំលាក់កូនគោមា
ស។ (និក្ខមនំ ៣២:១៩-២៥)

៦. តើព្រះជាម្ចាស់បាននាំរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល ចេញពីភ្នំស៊ីណាយបន្ត
ដំណើរទៅទីណាទៀត?
គឺទ្រង់បាននាំពួកគេទៅកាដេស គឺជាកន្លែងដែលបានបញ្ជូន
អ្នកស៊ើបការ។ គឺទ្រង់បាននាំពួកគេទៅកាដេស គឺជាកន្លែង
ដែលបានបញ្ជូនអ្នកស៊ើបការ ១២នាក់ឲ្យទៅស៊ើបមើលស្រុក
កាណាន។ (ជនគណនា ១៣:១-៣០)

៧. តើអ្នកស៊ើបការទាំងនោះបានរាយការណ៍យ៉ាងដូចម្តេច?
គឺគេទាំងអស់គ្នារាយការណ៍សុទ្ធសឹងតែជាដំណឹងមិនល្អ
មានតែលោកយ៉ូស្វេ និងលោកកាលែបប៉ុណ្ណោះ ដែលបានជឿ
ជាក់ថាព្រះប្រាកដជាប្រទានទឹកដីនោះឲ្យពួកគេ។
(ជនគណនា ១៣:៣០-៣៣, ១៤:៦-៩)

៨. តើប្រជាជនបានស្តាប់សេចក្តីរាយការណ៍របស់អ្នកណា?
ពួកគេបានស្តាប់តាមសេចក្តីរាយការណ៍ មិនល្អរបស់អ្នកស៊ើប
ការទាំង១០រូបដែលគិតថា ពួកគេមិនអាចចាប់យកទឹកដីស្រុក
កាណានបានទេ។ (ជនគណនា ១៤:១-៥, ១០)

**៩. តើមានការដាក់ទោសបែបណាចំពោះការដែលពួកគេគ្មាន
ជំនឿដូច្នោះ?**

គឺព្រះជាម្ចាស់បានធ្វើឲ្យពួកគេខ្ចាត់ព្រាត់នៅក្នុងវាលរហោស្ថាននោះអស់រយៈពេល៤០ឆ្នាំ រហូតទាល់តែមនុស្សទាំងអស់ដែលមានអាយុលើស២០ឆ្នាំស្លាប់អស់ លើកលែងតែយ៉ូសេ និងកាលែប។ (ជនគណនា១៤:១៩-៣៩)

**១០. តើព្រះបានសង្គ្រោះរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលម្តងទៀត ពីទណ្ឌកម្មនៃ
ពស់ភ្លើង ចំពោះការអ្វីរទាំរបស់ពួកគេយ៉ាងដូចម្តេច?**

គឺព្រះអង្គបានបង្គាប់ឲ្យលោកម៉ូសេ ធ្វើពស់ស្ពាន់មួយចងព្យួរឲ្យអស់អ្នកណាដែលក្រឡេកមើលទៅពស់ស្ពាន់នោះនឹងបានសង្គ្រោះឲ្យរួចជីវិតពីស្លាប់។ (ជនគណនា២១:៤-៩)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:២០-២១ ^{២០}ដោយសារសេចក្តីជំនឿអ៊ីស្រាអែលបានឲ្យពរដល់យ៉ាកុប និងអេសាវ ពីដំណើរការទៅខាងមុខ ^{២១}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះយ៉ាកុបក៏បានឲ្យពរដល់កូនយ៉ូសែបទាំង២ ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះទាំងច្រត់លើចុងឈើច្រត់ក្នុងកាលដែលលោកហៀបនឹងស្លាប់។

មេរៀនទី ១២
ប្រជារាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល
ចូលទៅក្នុងទឹកដីស្រុកកាណាន

១. តើនរណាជាអ្នកដឹកនាំរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលចូលទៅក្នុងទឹកដីស្រុកកាណាន?
 គឺលោកយ៉ូស្វេ គឺជាកូនប្រុសរបស់លោកនុន ដែលព្រះជាម្ចាស់បានតែងតាំងបន្តពីលោកម៉ូសេ។ (យ៉ូស្វេ ១:១-២)

២. តើទឹកដីត្រង់ណា ដែលពួកគេវាយយកបានជាលើកដំបូងគេ?
 គឺផ្នែកខាងកើតទន្លេយ៉ែដាន់ ដែលត្រូវបានប្រគល់ឲ្យទៅកុលសម្ព័ន្ធរូបេន; កុលសម្ព័ន្ធកាឌ; និងពាក់កណ្តាលទៀតត្រូវប្រគល់ឲ្យទៅកុលសម្ព័ន្ធម៉ាណាសេ។
 (យ៉ូស្វេ ១២:១-៦, ជនគណនា ៣២)

៣. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានឆ្លងកាត់ទន្លេយ៉ែដាន់យ៉ាងដូចម្តេច?
 ព្រះជាម្ចាស់បានញែកទឹកឲ្យមានដីគោកសំរាប់ពួកគេដើរឆ្លងកាត់។ (យ៉ូស្វេ ៣:៥-១៧)

៤. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលទទួលបានទឹកដីសន្យាដោយរបៀបណា?
 គឺព្រះជាម្ចាស់បានធ្វើសង្គ្រាមជំនួសពួកគេ ហើយឲ្យពួកគេមានជ័យជំនះលើខ្មាំងសត្រូវទាំងអស់។ (យ៉ូស្វេ ១០:២៥)

៥. តើវាមានភាពងាយស្រួលណាស់មែនទេក្នុងការដែលព្រះជាម្ចាស់ គឺជាអ្នកធ្វើសង្គ្រាមជំនួសរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបែបនេះ?
មែនហើយ! ជាច្រើនដង ដែលព្រះអង្គបានធ្វើសង្គ្រាមជំនួសពួកគេ ដែលនាំពួកគេគ្មានញញើតចំពោះខ្មាំងសត្រូវរបស់ខ្លួនបន្តិចឡើយ។ (យ៉ូស្វេ ១០:២៨-៤៣)

៦. ចូរលើកយកហេតុការណ៍សំខាន់ៗពីរយ៉ាងដែលព្រះជាម្ចាស់បានប្រទានឲ្យពួកគេទទួលបានជ័យជំនះ?
ដូចជាការបាក់បែកនៃកំផែងក្រុងយេរិខូរ និងព្រះអាទិត្យនៅនឹងថ្កល់។ (យ៉ូស្វេ ៦:១-២១, ១០:១២-១៤)

៧. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានស្តាប់បង្គាប់ព្រះជាម្ចាស់ដែលទ្រង់បញ្ជាឲ្យសម្លាប់សាសន៍កាណានទាំងអស់ឬទេ?
ទេ! ពួកគេបានទុកអ្នកខ្លះឲ្យមានជីវិត យើងមនុស្សទាំងនេះហើយដែលនាំឲ្យមានភាពរីករវ នៅគ្រាក្រោយមកទៀតនោះ។ (យ៉ូស្វេ ៩:២៤, ១៧:១២-១៣, ជនគណនា ៣៣:៥១-៥៦, ចៅហ្វាយ ៣:១, ៤:១-៣)

៨. តើទឹកដីត្រូវបែងចែកយ៉ាងដូចម្តេច?
គឺគ្រប់កុលសម្ព័ន្ធទាំងអស់ នឹងត្រូវទទួលបានទឹកដីមួយចំណែកលើកលែងតែពួកលេវីប៉ុណ្ណោះ។ (យ៉ូស្វេ ១៣:៦, ១៤)

៩. តើបម្រាមអ្វីទៅដែលលោកយ៉ូស្វេ ហាមដល់រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល មុនពេលគាត់ស្លាប់?

ពីអំពើបាបដ៏អាក្រក់ ក្នុងការបំរើព្រះក្លែងក្លាយ។

(យ៉ូស្វេ ២៤:១៤-២៩)

១០. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានចូលទៅកាន់កាប់ទឹកដីស្រុកកាណាន នៅថ្ងៃខែឆ្នាំណា?

ប្រហែលជាក្នុងឆ្នាំ១៤០៥ មុនគ្រឹស្តសករាជ។

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:២២-២៣៖ ^{២២}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះ យ៉ូសែបបានប្រាប់ពីដំណើរពួកជនជាតិអ៊ីស្រាអែល ដើរចេញពីស្រុកអេស៊ីប នោះក៏ផ្តាំពីដំណើរសពរបស់ខ្លួនក្នុងកាលដែលហៀបនឹងផុតដង្ហើមទៅផង ^{២៣}ដោយសារសេចក្តីជំនឿកាលម៉ូសេបានកើតមក នោះឪពុកម្តាយបានលាក់លោកទុក៣ខែឥតមាននឹកខ្លាចដល់បញ្ញាត្តរបស់ស្តេចឡើយ ពីព្រោះបានឃើញថាជាកូនថ្លោសល្អ។

មេរៀនទី ១៣

ជំនាន់ពួកចៅហ្វាយ

១. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលនៅនឹកចាំពីបម្រាមរបស់លោកយ៉ូស្វេ ដែលទាស់នឹងការថ្វាយបង្គំព្រះក្លែងក្លាយឬទេ?

កាលដែលលោកយ៉ូស្វេនៅរស់ ពួកគេបានប្រព្រឹត្តបាបបែបនេះម្តងតែកន្លងមិនយូរប៉ុន្មានផង ពួកគេបានបោះបង់ព្រះចោលហើយទៅថ្វាយបង្គំរូបព្រះក្លែងក្លាយទៅវិញ។
(ចៅហ្វាយ ២:៨-១៣)

២. តើការថ្វាយបង្គំរូបព្រះក្លែងក្លាយនេះ បានកើតមានឡើងយ៉ាងដូចម្តេច?

មកពីអ៊ីស្រាអែលមិនបំផ្លាញសាសន៍កាណាន និងរូបព្រះរបស់គេចោល។ (ចៅហ្វាយ ២:១-២)

៣. តើព្រះដាក់ទោសរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលយ៉ាងណា ពីការមិនស្តាប់បង្គាប់នេះ?

គឺទ្រង់ប្រគល់ពួកគេទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃខ្មាំងសត្រូវ របស់ពួកគេហើយក៏ទទួលការជិះជាន់។ (ចៅហ្វាយ ២:៣, ១៤)

៤. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលត្រូវទទួលភាពរីករម្មងៗ មានរយៈពេលប៉ុន្មាន?

គឺរហូតដល់ពួកគេបានលន់តូ និងបែររកទ្រង់វិញ។
(ចៅហ្វាយ ៣:៩)

៥. តើព្រះជាម្ចាស់បានរំដោះប្រជារាស្ត្ររបស់ទ្រង់យ៉ាងដូចម្តេច?
គឺតាមរយៈក្រុមមនុស្សដែលត្រូវបានហៅថា “ពួកចៅហ្វាយ”
ជាអ្នកទ្រង់បានចាត់ឲ្យទៅរំដោះពួកគេ។
(ចៅហ្វាយ ២:១៦-១៨)

៦. តើសម័យកាលពួកចៅហ្វាយមានរយៈពេលប៉ុន្មាន?
ប្រហែលជារយៈពេល ៤០០ឆ្នាំ គឺចាប់ពីជំនាន់លោកយ៉ូស្វេ
រហូតមកដល់ជំនាន់ស្តេចសូល។ (កិច្ចការ ១៣:២០)

៧. តើក្នុងព្រះគម្ពីរបានប្រាប់យើងថាមានពួកចៅហ្វាយប៉ុន្មាន?
គឺមានចំនួន ១៤ ដូចមានរាយខាងក្រោម៖

អូឡាល, ថូឡា, អាបដូន, អេហ៊ីឌ,
យ៉ាអ៊ាវ, សាំសុន, សាំកើរ, យែបដា,
អេលី, បារ៉ាត, (នឹងនាងដេប៉ូរ៉ា), អ៊ីបសាន,
សាំយ៉ូអែល, គេខាន, អេឡូន,

៨. ចូរឲ្យឈ្មោះសំខាន់ៗនៃបុព្វជន របស់ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវគ្រីស្ទ
ដែលនៅរស់ក្នុងជំនាន់នោះ។
គឺនាងរស់ជាសាសន៍ម៉ូអាប, ដែលជាម្តាយម្នាក់ក្នុងចំណោម
ម្តាយៗរបស់ព្រះគ្រីស្ទផងដែរ។ (នាងរស់ ១:១-៥, ម៉ាថាយ ១:៥)

មេរៀនទន្លេញ៖

ហេព្រើរ ១១:២៤-២៦ ^{២៤}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ លុះលោកធំ
ហើយ នោះលោកមិនព្រមឲ្យគេហៅខ្លួនជាកូនរបស់ បុត្រី
ជាភ្នំទេ ^{២៥}លោកស្វែងរកទុក្ខលំបាកជាមួយនឹងរាស្ត្ររបស់ព្រះ
ជាជាងមានសេចក្តីអំណរខាងអំពើបាប ដែលនៅតែមួយ ភ្លែត
នោះវិញ ^{២៦}ដោយបានរាប់សេចក្តីជំនឿល ដែលគេតិះដៀល
ដល់ព្រះគ្រីស្ទ ទុកជាទ្រព្យសម្បត្តិប្រសើរជាងអស់ទាំងរបស់
ថ្លៃវិសេសនៅស្រុកអេស៊ីប ដ្បិតលោកសំឡឹងចំទៅឯរង្វាន់វិញ។

មេរៀនទី ១៤

ជំនាន់ពួកចៅហ្វាយ (បានបន្តទៀត)

១. តើលោកគេខានបានធ្វើអ្វីខ្លះ ក្នុងនាមជាពួកចៅហ្វាយ?

គាត់មានគ្នាត្រឹមតែ ៣០០ នាក់ប៉ុណ្ណោះតែគាត់បានទទួលជ័យជំនះយ៉ាងធំធេងពីសាសន៍ម៉ាខាន។

(ចៅហ្វាយ ៧:៧-៩, ១២, ១៦-២៥)

២. តើមានអ្វីពិសេសដែលអាចសំគាល់ពីមនុស្សម្នាក់ឈ្មោះ យែបថា?

ដោយសារតែសេចក្តីជំនឿលោកយែបថា បានយកឈ្នះលើសាសន៍អាំម៉ូន។ (ចៅហ្វាយ ១១:៣០-៣៣)

៣. តើពួកចៅហ្វាយមួយណាដែលត្រូវបានស្គាល់ថាគាត់បានវាយឈ្នះលើសាសន៍ភីលីស្ទីន ដោយមានតែម្នាក់ឯង?

គឺលោកសាំសុន ដែលមានកំណើតពីពួកណាសារីត បើទោះបីជាគាត់មិនដែលមានចិត្តស្មោះត្រង់ក៏ដោយ។

(ចៅហ្វាយ ១៣:១-៥, ១៤:១-៤, ១៦:៣០)

៤. ចូររៀបរាប់អំពីសកម្មភាពពិសេសៗរបស់លោកសាំសុន?

គាត់បានលើកដៃនៅក្រុងកាសា គាត់បានសំឡាប់សាសន៍ភីលីស្ទីន ១០០០ នាក់ ដោយសារតែឆ្អឹងថ្កាមរបស់សត្វលាមួយប៉ុណ្ណោះ ហើយនៅថ្ងៃដែលគាត់ស្លាប់ គាត់បានរុញព្រះវិហារសាសន៍ភីលីស្ទីន ឲ្យធ្លាក់ចុះនៅមុខមនុស្សរាប់ពាន់នាក់។

(ចៅហ្វាយ ១៥:១៣-២០, ១៦:១-៣, ២៣-៣០)

៥. តើអ្វីដែលបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា អ៊ីស្រាអែលដាច់ចេញពីព្រះ
នាពេលនោះ?

គឺប្រតិទិនសាស្ត្រដ៏គួរឲ្យឈឺចាប់នៃរូបចំលាក់ ដែលហោរ៉ាមីកា
បានធ្លាក់ និងពួកសង្ឃក្លែងក្លាយដែលពួកអំបូរដាន់បានលួចពី
គាត់ទៅ។ (ចៅហ្វាយ ១៧:៥-១៨:៣១)

៦. តើនរណាដែលជាពួកចៅហ្វាយចុងក្រោយគេបង្អស់?

គឺសាំយ៉ូអែលដែលមានអត្ថន័យថា “បានសូមពីព្រះអម្ចាស់”
ហើយគាត់ក៏ជាហោរ៉ារបស់ព្រះផងដែរ។
(១សាំយ៉ូអែល ១:២០, ៣:២០)

៧. នៅក្នុងជំនាន់ហោរ៉ាសាំយ៉ូអែល តើព្រះជាម្ចាស់បានសង្គ្រោះ
រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលយ៉ាងដូចម្តេច ខណៈពេលដែលពួកគេលន់តូ
បាបរបស់ខ្លួន?

ដោយសារមានភ្លៀងផ្កុយយ៉ាងធំ ដូច្នោះហើយទើបមានសាសន៍
ភីលីស្ទីនបានលិចលង់នៅចំពោះមុខពួកគេ។
(១សាំយ៉ូអែល ៧:៩-១៣)

៨. តើអំពើអាក្រក់បែបណាដែលរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានស្នើរសុំ
ក្នុងកាលដែលហោរ៉ា សាំយ៉ូអែលមានវ័យចំណាស់?

ពួកគេមានបំណងចង់បានស្តេចមួយអង្គឡើងសោយរាជ្យ
ដូចជាសាសន៍ដទៃទៀតដែរ ។ (១សាំយ៉ូអែល ៨:៤-២១)

៩. តើព្រះប្រាប់ដល់ហោរ៉ាសាំយ៉ូអែលដូចម្តេច អំពីការស្នើរសុំឲ្យមានស្តេច?

ការនោះរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល មិនជំទាស់នឹងហោរ៉ាសាំយ៉ូអែលទេ ប៉ុន្តែពួកគេបានជំទាស់នឹងព្រះជាម្ចាស់វិញ។
(១សាំយ៉ូអែល៨:៧)

១០. តើព្រះជាម្ចាស់ បានប្រទានស្តេចដល់រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលឬទេ?

ពិតមែន! ព្រះជាម្ចាស់បានបង្ហាត់ឲ្យហោរ៉ាសាំយ៉ូអែលធ្វើតាមអ្វីដែលពួកគេចង់បាន។ (២សាំយ៉ូអែល៨:២២-៩:២, ២៧-១០:១)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេត្រើវ ១១:២៧-២៩ ^{២៧}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះលោកក៏ចេញពីស្រុកអេស៊ីពូទៅ ឥតកោតខ្លាចដល់សេចក្តីកំហឹងនៃស្តេចឡើយ ដ្បិតលោកបានកាន់យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ហាក់ដូចជាឃើញព្រះក៏មើលមិនឃើញដែរ ^{២៨}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះលោកបានធ្វើបុណ្យរំលងទាំងរលាស់ឈាមដើម្បី កុំឲ្យពួកមេបំផ្លាញកូនច្បង បានមកពាល់ដល់គេឡើយ ^{២៩}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះគេបានដើរកាត់សមុទ្រក្រហមដូចដើរលើដីគោក តែកាលដែលសាសន៍អេស៊ីបបានល្បួងល នោះគេក៏ត្រូវលេបបាត់ទៅ។

មេរៀនទី ១៥ រដ្ឋកាលនៃស្តេចសូល

១. តើនរណាជាស្តេចដំបូងបង្អស់ដែលព្រះប្រទានដល់រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល?

គឺសូល ជាកូនរបស់គីស មកពីកុលសម្ព័ន្ធបេនយ៉ាមីន។
(១សាំយូអែល ៩:១-២, ២៧-១០:១)

២. តើសូលបានសោយរាជ្យជាស្តេចនៅពេលណា?

ប្រហែលជាក្នុងឆ្នាំ១០៤៣ មុនគ្រឹស្តសករាជ។

៣. តើសូលគឺជាស្តេចដែលគោរកោតខ្លាចព្រះជាម្ចាស់ដែរឬទេ?

ទេ! មិនយូរប៉ុន្មាន សូលលែងនឹកនាអំពីសេចក្តីបង្គាប់របស់ព្រះជាម្ចាស់។ (១សាំយូអែល ១៥:១០-១១)

៤. តើស្តេចសូលបានបង្ហាញការមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះយ៉ាងដូចម្តេចក្នុងកាលដែលគាត់ធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងពួកភីលីស្ទីន?

គាត់បានយកជីវិតរបស់ខ្លួនមកថ្វាយជាយញ្ញូបូជានៅមុនពេលដែលហោរ៉ាសាំយ៉ូអែលមកដល់។ (១សាំយូអែល ១៣:៧-១៤)

៥. តើអំពើបាបអ្វីដែលស្តេចសូលបានប្រព្រឹត្តជាលើកទីពីរក្នុងកាលដែលគាត់ធ្វើសង្គ្រាមជាមួយសាសន៍អាម៉ាលេក?

គាត់មិនបានស្តាប់បង្គាប់ព្រះ ដោយបានទុកឲ្យស្តេចអ៊ីកាក់នៅមានជីវិតរស់ និងកូនចៀមព្រមទាំងកូនគោទៀតផង។
(១សាំយូអែល ១៥:២-១១)

៦. តើហោរ៉ាសាំយ៉ូអែលបានប្រាប់ស្តេចសូលដូចម្តេចខ្លះ បន្ទាប់ពី គាត់បានប្រព្រឹត្តអំពើបាបជាលើកទីពីរ?

ហោរ៉ាបានប្រាប់គាត់ថា ព្រះជាម្ចាស់នឹងដកអំណាចចេញពី គាត់ ហើយប្រគល់រាជ្យឲ្យទៅអ្នកជិតខាងរបស់គាត់វិញ។
(១សាំយ៉ូអែល ១៥:១៦-៣០)

៧. តើហោរ៉ាសាំយ៉ូអែលចាក់ប្រេងតាំងនរណាឲ្យសោយរាជ្យ ជំនួសសូល?

ដារីឌ ជាកូនអ៊ីសាយនៃកុលសម្ព័ន្ធយ៉ូដា និងជាទីគាប់ព្រះទ័យ ដល់ព្រះ។
(១សាំយ៉ូអែល ១៣: ១៤, ១៦:១១-១៣, កិច្ចការ ១៣:២២)

៨. តើដារីឌបានឡើងសោយរាជ្យជាស្តេចភ្លាមៗឬទេ?

ទេ! គាត់ត្រូវចាំដល់ស្តេចសូលសុគត ទើបព្រះប្រគល់រាជ្យ ឲ្យគាត់។ (២សាំយ៉ូអែល ២:១-៥)

៩. តើស្តេចសូលពេញចិត្តនឹងដារីឌឬទេ?

ទេ! ស្តេចសូលបានព្យាយាមសំឡាប់ដារីឌជាច្រើនលើកច្រើន សារ ទោះបីជាដារីឌ មិនបានប្រឆាំង តបតនឹងគាត់ក៏ដោយ។
(១សាំយ៉ូអែល ២០:៣០-៣៣, ២៣:៦-៨, ២៤:១-៦)

១០. តើស្តេចសូលបានសុគតយ៉ាងដូចម្តេច?

គឺក្នុងឆ្នាំទី៤០នៃរជ្ជកាលរបស់ទ្រង់ ទ្រង់បានធ្វើអត្តឃាតខ្លួន ឯងនៅពេលដែលគាត់ចាញ់សង្គ្រាមជាមួយនឹងពួកភីលីស្ទីន។
(១សាំយ៉ូអែល ៣១:១-៦)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេតុអ្វី ១១:៣០-៣១^{៣០}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ លុះគេដើរ
ព័ទ្ធជុំវិញក្រុងយេរូសាឡេម អស់៧ថ្ងៃហើយនោះ ក៏ផែងក្រុងក៏រលំ
ទៅ ^{៣១}ដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះនាងរ៉ាហាបជាស្រីសំផឹង
មិនបានវិនាសទៅជាមួយនឹងពួកអ្នករឹងចចេសឡើយ ព្រោះ
នាងបានទទួលពួកឈ្នួបលបដោយចិត្តមេត្រី។

មេរៀនទី ១៦

រដ្ឋកាលនៃស្តេចដាវីឌ

១. តើរដ្ឋកាលស្តេចដាវីឌមានរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ?

រយៈពេល៧ឆ្នាំ គ្រប់គ្រងលើសាសន៍យ៉ូដា ហើយរយៈពេល ៣៣ឆ្នាំទៀតគ្រប់គ្រងលើប្រជារាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលទាំងអស់។
(២សាំយូអែល ៥:៤-៥)

២. ចូរបង្ហាញពីព្រះពរដែលព្រះជាម្ចាស់បានប្រទានឲ្យដាវីឌក្នុងគ្រាដែលគាត់សោយរាជ្យធ្វើជាស្តេច?

តាមរយៈជ័យជំនះរបស់ស្តេចដាវីឌ ដែលព្រះបានប្រទានឲ្យ រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានទទួលទឹកដី ចាប់តាំងពីទន្លេអ៊ីប្រាត រហូតដល់ប្រទេសអេស៊ីប។
(២សាំយូអែល ៨:១-១៤, ១រុបាក្យត្រ ១៣:៥-៦)

៣. តើស្តេចដាវីឌបាននាំអំណរយ៉ាងអស្ចារ្យបែបណាទៅក្រុងយេរូសាឡឹម?

គឺហិបសម្ព័ន្ធមេត្រីព្រះជាម្ចាស់ ដែលមាននៅក្នុងផ្ទះរបស់អ័រថី នាំដាបតាំងពីជំនាន់លោកអេលីមកម៉្លេះ។ (២សាំយូអែល ៦:១-១៧)

៤. តើស្តេចដាវីឌមានការស្តាប់ចិត្តចំពោះការនាំយកហិបសម្ព័ន្ធ
មេត្រីព្រះជាម្ចាស់ទៅក្រុងយេរូសាឡឹមដែរឬទេ?

ទេ! គឺគាត់ពិតជាមានចិត្តចង់កសាងនូវព្រះវិហារមួយថ្វាយព្រះ
ជាម្ចាស់នៅក្រុងយេរូសាឡឹមមែន។

(២សាំយូអែល ៧:១-៥, ១ពង្សាវតាក្សត្រ ៨:១៧)

៥. តើព្រះមានបន្ទូលប្រាប់ស្តេចដាវីឌយ៉ាងណា ពីការកសាង
ព្រះវិហារនេះ?

តាមរយៈហោរ៉ាណាថានព្រះមានបន្ទូលប្រាប់ស្តេចដាវីឌថាកូន
ប្រុសរបស់គាត់នឹងធ្វើជាអ្នកកសាងព្រះវិហារវិញ។

(២សាំយូអែល ៧:១១-១៧, ១ពង្សាវតាក្សត្រ ៨:១៨-១៩)

៦. តើព្រះបន្ទូលសន្យាជីវិតសេសបែបណា ដែលព្រះសន្យានឹង
ស្តេចដាវីឌ?

ទ្រង់បានសន្យាថានឹងកសាងរាជ្យរបស់ស្តេចដាវីឌ ឲ្យនៅជា
អង្វែងរហូតអស់កល្បជានិច្ច។ (២សាំយូអែល ៧:១៦)

៧. តើនរណាដែលជាអ្នកសំរេចតាមព្រះបន្ទូលសន្យានេះ?

គឺព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវគ្រីស្ទ ដែលនឹងតាំងរាជ្យជាដរាបអស់
កល្បជានិច្ច។ (ម៉ាថាយ ១:១, ២២:៤១-៤៦, លូកា ១:៣១-
៣៣, អេសាយ ៩:៦-៧, ២ពេត្រុស ១:១១, វិវរណៈ ១១:១៥)

៨. តើស្តេចដាវីឌធ្លាប់បានទាយទុកអំពីព្រះគ្រីស្ទដែរឬទេ?

មែនហើយ សៀវភៅទំនុកដំកើងជាច្រើនដែលស្តេចដាវីឌបានសរសេរទុកអំពីព្រះគ្រីស្ទ។ (ទំនុកដំកើង២,២២,៤៥,៧២,១១០ ។ល។)

៩. ចូររៀបរាប់អំពីអំពើបាបដ៏សោកសង្រេងដែលដាវីឌបានប្រព្រឹត្តក្នុងកាលដែលគាត់សោយរាជ្យធ្វើជាស្តេច?

គឺគាត់បានប្រព្រឹត្តអំពើសាហាយស្មន់ ជាមួយនាងបាតសេបាហើយបានសំឡាប់ប្តីរបស់នាងឈ្មោះ អ៊ូរី ទៀតផង។ (២សាំយូអែល១១:២-១៧)

១០. តើមានអ្វីដែលនាំឲ្យស្តេចដាវីឌកើតវិកលចិត្តនិងទុក្ខព្រួយក្នុងរជ្ជកាលទ្រង់?

គឺការបះបោរប្រឆាំង និងមរណៈភាពរបស់អាប៉ូសាឡឹម កូនប្រុសរបស់គាត់។ (២សាំយូអែល១៥:១-១៧,១៨:៩-១៧,៣២-៣៣)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:៣២-៣៣ ^{៣២} តើត្រូវឲ្យខ្ញុំនិយាយអំពីអ្វីទៀត ដ្បិតគ្មានពេលវេលានឹងថ្លែងប្រាប់រឿងពី គេខាន បារ៉ាក់ សាំសុន យែបថា ដាវីឌ សាំយ៉ូអែល និងពួកហោរ៉ាទេ ^{៣៣} ដែលដោយសារសេចក្តីជំនឿ នោះគេបានឈ្នះនរគដទៃ បានបានសំរេចការសុចរិត បានទទួលសេចក្តីសន្យា និងបានបិតមាត់សីង្គ។

មេរៀនទី ១៧ រដ្ឋកាលនៃព្រះបាទសាឡាម្នួន

១. តើនរណាបានឡើងសោយរាជ្យបន្ទាប់ពីស្តេចដាវីឌ
បានសុគតទៅ?

គឺបុត្រារបស់ទ្រង់ ស្តេចសាឡាម្នួន ដែលបានគ្រងរាជ្យក្នុង
រដ្ឋកាលឆ្នាំ៩៧១ មុនគ.ស។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១:៣២-
៣៥,៣៨-៤០,២:១-៤,១១-១២)

២. តើព្រះបាទសាឡាម្នួន គឺជាស្តេចដែលគោរពកោតខ្លាចព្រះទេ?

មែនហើយ! គាត់គឺជាស្តេចដែលស្រឡាញ់ព្រះជាម្ចាស់ជាខ្លាំង
ហើយគាត់ក៏បានដើរតាមលំអាននៃស្តេចដាវីឌដែរ។
(១ពង្សាវតាក្សត្រ២:២៣-២៤,៣:៣,៨:២២-៥៤)

៣. តើព្រះបាទសាឡាម្នួនបានទូលសូមអ្វីពីព្រះអម្ចាស់?

នៅពេលដែលព្រះជាម្ចាស់ បានបង្ហាញអង្គទ្រង់ឲ្យគាត់បាន
ឃើញក្នុងសុបិន្ត ពេលនោះគាត់ទូលសូមប្រាជ្ញាពីព្រះ ដើម្បី
គ្រប់គ្រងដល់រាស្ត្ររបស់ទ្រង់។(១ពង្សាវតាក្សត្រ៣:៥-១០)

៤. តើព្រះអម្ចាស់បានប្រទានអ្វីដល់ព្រះបាទសាឡាម្នួន?

គឺទ្រង់បានប្រទាន ប្រាជ្ញាដ៏ឈ្លាសវៃ ទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ស្តុកស្តម្ភ
និងកិត្តិយសដ៏ល្បីល្បាញដល់ទ្រង់។
(១ពង្សាវតាក្សត្រ៣:១១-១៤,៤:២៩-៣១)

៥. តើនរណាបានមកសួរសុខទុក្ខព្រះបាទសាឡាម្ម័ន?

គឺព្រះនាងសេបា បានមកស្តាប់នូវទំនួញពាក្យភាព្យគតិបណ្ឌិត និងមើលពីសិរីរុងរឿងរបស់គាត់។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១០:១-៩)

៦. តើកំណ្លាព្រះគម្ពីរណាខ្លះដែលយើងអាចរកឃើញថា ព្រះបានប្រទានគតិបណ្ឌិតដល់ព្រះបាទសាឡាម្ម័ន?

គឺនៅក្នុងព្រះគម្ពីរសុភាសិត សាស្តា និងព្រះគម្ពីរបទចំរៀងសាឡាម្ម័ន។

៧. តើព្រះបាទសាឡាម្ម័នបានធ្វើសឹកសង្គ្រាមច្រើនដូចស្តេចដាវីឌដែរឬទេ?

ទេ! ព្រោះក្នុងរជ្ជកាលទ្រង់មានតែសុខសន្តិភាព និងភាពសំបូរសប្បាយ។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ៤:២១-២៥)

៨. តើព្រះបាទសាឡាម្ម័នបានកសាងព្រះវិហារដូចដែលព្រះជាម្ចាស់មានបន្ទូលប្រាប់ស្តេចដាវីឌដែរឬទេ?

មែនហើយ! គាត់បានកសាងព្រះវិហារដ៏ស្រស់ស្អាតត្រកាលនិងស្តីមន្តនៅក្នុងក្រុងយេរូសាឡឹម។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ៦:១-១០)

៩. តើនរណានាំឲ្យព្រះបាទសាឡាម្ម័ន ប្រែចិត្តចេញពីព្រះអម្ចាស់?

គឺមហេសីសាសនីដទៃទាំងអស់ដែលមិនជឿលើព្រះរបស់ទ្រង់ និងទ្រង់ថែមទាំងបានសង់ព្រះវិហារជូនពួកនាងសម្រាប់ថ្វាយបង្គំព្រះរបស់ពួកនាងទៀតផង។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ ១១:១-៨)

**១០.តាមរយៈអំពើបាបរបស់ទ្រង់តើព្រះជាម្ចាស់មានបន្ទូលទៅ
កាន់ព្រះបាទសាឡាម្លូនយ៉ាងដូចម្តេច?**

ទ្រង់មានបន្ទូលថា គ្រប់កុលសម្ព័ន្ធទាំងអស់ លើកលែងតែ
កុលសម្ព័ន្ធយ៉ូដា និងបេនយ៉ាមីន នឹងត្រូវដកចេញពីដំណាក់
នៃស្តេចដាវីឌហើយប្រគល់ឲ្យអ្នកផ្សេងទៀត។

(១ពង្សាវតាក្សត្រ១១:៩-១៣, ១២:២១, ២៣)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេព្រើរ ១១:៣៤-៣៥ ^{៣៤}បានពន្លត់អំណាចភ្លើងដែលបាន
រួចពីមុខដាវីឌនឹងមានកំឡាំង ក្នុងកាលដែលកំពុងតែខ្សោយក៏
ត្រឡប់ជាពូកែក្នុងចំបាំងទាំង ក៏ចាត់ពលទ័ពសាសន៍ដទៃផង
^{៣៥}ពួកស្រីៗបានទទួលមនុស្សស្លាប់របស់ខ្លួនមក ដោយរស់ពី
ស្លាប់ឡើងវិញ ខ្លះត្រូវគេធ្វើទុក្ខវេទនាឥតទទួល ការប្រោស
លោះឲ្យរួចឡើយ គឺដើម្បីបានរស់ឡើងវិញបែបប្រសើរជាង។

មេរៀនទី ១៨

ការបែងចែកអាណាចក្រ

១. ក្រោយពីព្រះបាទសាឡាម្នួនសុគត តើមានការចែកទឹកដីយ៉ាងដូចម្តេច?

ពួកកុលសម្ព័ន្ធភាគច្រើនបែកចេញឆ្ងាយពីដំណាក់នៃស្តេច ដារីឌហើយបានដើរតាមយេរូបោមវិញ។

(១ពង្សាវតាក្សត្រ១២:១២-២០)

២. តើកុលសម្ព័ន្ធនាខ្លះដែលនៅស្មោះត្រង់នឹងហេរូបោម តើជាកូនប្រុសរបស់ព្រះបាទសាឡាម្នួនឬ?

គឺមានយ៉ូដាមកពីកុលសម្ព័ន្ធបេនយ៉ាមីន និងស៊ីម្មានដែលគេស្គាល់គឺជាស្តេចនៃអាណាចក្រសាសន៍យ៉ូដា។

(១ពង្សាវតា១២:២១,២៣)

៣. តើអាណាចក្រនៃកុលសម្ព័ន្ធទាំង១០នោះត្រូវបានហៅថាដូចម្តេចវិញ?

ត្រូវបានគេហៅថា ជាអាណាចក្រអ៊ីស្រាអែល ដែលក្រោយមកបានក្លាយទៅជារាជធានីនៃទីក្រុងសាម៉ារី។

(១ពង្សាវតាក្សត្រ១២:១៩-២០,១៦:២០-២៩)

៤. តើវាជាការត្រឹមត្រូវឬទេ ក្នុងកាលដែលកុលសម្ព័ន្ធទាំង១០ មានការញែកខ្លួនចេញពីគ្នាបែបនេះ?

ទេ! វាគឺជាអំពើបាបដ៏ធ្ងន់មួយ ព្រោះពួកគេបានបោះបង់ដំណាក់រាជ្យស្តេចដាវីឌ ហើយបោះបង់ព្រះវិហារព្រះ។
(១ពង្សាវតាក្សត្រ ១២:១៦, ១៩, ២៥-២៩)

៥. តើព្រះបាទវេហូបោមចង់យកកុលសម្ព័ន្ធទាំង១០ ត្រឡប់មកវិញឬទេ?

មែនហើយ! គាត់មានបំណងចង់ច្បាំងទាស់នឹងយេរូបោម ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់បានហាមឃាត់គាត់។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ ១២:២១-២៤)

៦. ហេតុអ្វីបានជាព្រះអម្ចាស់មិនអនុញ្ញាតឱ្យស្តេចវេហូបោមវាយយកពួកគេមកវិញ?

ព្រោះទ្រង់ចង់ដាក់ទោសលើអំពើបាបស្តេចសាឡូម៉ូន ដោយសារតែការបែកខ្ញែកគ្នារបស់ពួករាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល។
(១ពង្សាវតាក្សត្រ ១១:៩-១៣, ១២:២៤)

៧. ប៉ុន្តែតើព្រះអម្ចាស់បោះបង់ចោលអាណាចក្រនៃកុលសម្ព័ន្ធទាំង១០នោះដែរឬទេ?

ទេ! ទ្រង់តែងបញ្ជូនពួកហោរ៉ាឱ្យទៅព្រមទាំងចំពោះអំពើបាបរបស់ពួកគេហើយក៏សាន្តចិត្តដល់រាស្ត្រដ៏ពិតប្រាកដរបស់ទ្រង់ក្នុងចំណោមពួកគេ។ (១ពង្សាវតា ១៣:១-៣, ១៦:១-៧)

៨. តើអ្វីដែលនៅតែជាការពិតទៅដល់សាសន៍យ៉ូដានិងឯកស្រុកអ៊ីស្រាអែល?

គឺពួកគេនៅតែជាព្រះប្រើសរើសដដែល ហើយទ្រង់នៅតែរក្សាបន្ទូលសន្យាជាមួយស្តេចដាវីឌជានិច្ច។
(១ពង្សាវតារ ១៥:៩-១៥, ២ពង្សាវតាក្សត្រ ៨:១៦-១៩, ២២)

៩. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានក្លាយទៅជាបែបណា?

ពួកគេនៅតែបានងាកចេញពីព្រះអម្ចាស់ដដែល បន្ទាប់ពី ២៥០ ឆ្នាំក្រោយមកពួកគេបាន បែកខ្ញែកពីគ្នា ហើយត្រូវបានក្លាយទៅជាទាសករក្នុងស្រុកអាសស៊ីរី។ (២ពង្សាវតាក្សត្រ ១៥: ២៩, ១៧:៥-៦, ១រហាក្សត្រ ៥:២៦, កិច្ចការ ២:៥-១១)

១០. តើសាសន៍យ៉ូដាបានក្លាយទៅជាបែបណាដែរ?

ពួកសាសន៍យ៉ូដាក៏បានងាកចេញពីព្រះអម្ចាស់ដែរ បន្ទាប់ពី ៤០០ឆ្នាំក្រោយមកពួកគេបានធ្លាក់ខ្លួន ទៅជាទាសករនៅក្នុងបាប៊ីឡូន តែក្រោយមកព្រះបានរំដោះពួកគេឲ្យរួចពីទាសភាពវិញ។ (២ពង្សាវតាក្សត្រ ២៥:២០-២១)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហេត្រើរ ១១:៣៦-៣៧ ^{៣៦}ខ្លះទៀតត្រូវសេចក្តីល្បួងដោយមានគេចំអក ឲ្យទាំងវាយនឹងរំពាត់ ក៏ទ្រាំទាំងជាប់ចំណងនិងជាប់គុកផង ^{៣៧}ត្រូវគេចោលនឹងថ្ម ល្បួងហើយអារបណ្តាចក៏ត្រូវស្លាប់នឹងដាវ ត្រូវដើររើករវាមទាំងស្លៀកស្បែកចៀមនិងស្បែកពពែត្រូវកំសត់ទុរគិត។

មេរៀនទី ១៩
រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល - ចាប់ពីរាជ្យស្តេចយេរូបោម
រហូតដល់រាជ្យស្តេចអ៊ីម៉ាន

១. តើអំពើបាបអ្វីដែលរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល មិនព្រមបោះបង់ចោល នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ពួកគេ?

ចាប់តាំងពី“អំពើបាបរបស់ស្តេចយេរូបោម ជាកូនប្រុសរបស់ នេបាត” ជាអ្នកបង្រៀនឲ្យពួកគេថ្វាយបង្គំរបស់ណាក់កូនគោ មាស។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១២:២៦-៣០, ២ពង្សាវតាក្សត្រ៣:១- ៣, ១០:២៨-៣១ ។ល។)

២. តើមានស្តេចនៃរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលណាខ្លះដែលបានបំរើព្រះ យ៉ាងស្មោះត្រង់ឬទេ?

ទេ! ពួកស្តេចទាំងនោះសុទ្ធសឹងតែជាមនុស្សអាក្រក់ ហើយ ថែមទាំងអាក្រក់ជាងស្តេចយេរូបោមទៅទៀត។
(១ពង្សាវតាក្សត្រ១៥:២៥-២៦, ៣៣-៣៤, ១៦:៧, ២៥)

៣. តើស្តេចនៃរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលទាំងអស់សុទ្ធតែចេញមកពីដំណាក់ នៃស្តេចយេរូបោមឬ?

ទេ! ម្តងហើយម្តងទៀត ព្រះអម្ចាស់បានដករាជ្យនៃស្តេចមួយ អង្គចេញ ហើយប្រគល់ឲ្យទៅស្តេច មួយអង្គផ្សេងទៀត។

៤. តើព្រះគម្ពីរបានរៀបរាប់ដូចម្តេចខ្លះអំពីអំរីដែលជាស្តេចទី៦
របស់រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល?

គឺបានរៀបរាប់ថាអំរីគឺជាស្តេចមួយអង្គដែលអាក្រក់ជាងស្តេច
មុនៗគាត់ទៅទៀត។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១៦:២៥-២៦)

៥. តើនរណាបានឡើងគ្រងរាជ្យជាស្តេចបន្ទាប់ពីស្តេចអំរី?

គឺកូនប្រុសរបស់ស្តេច អ័ហាប់ ដែលជាមនុស្សដែលជាអំពើ
អាក្រក់របស់ស្តេចអ័ហាប់។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១៦:២៩-៣០)

៦. តើអ្វីដែលជាអំពើអាក្រក់របស់អ័ហាប់?

គឺគាត់ និងព្រះនាងយេសិបិល ជាមហេសីគាត់ដែលមិនជឿ
លើព្រះ ហើយពួកគេបានបង្រៀនឲ្យរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលថ្វាយ
បង្គំព្រះបាល។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១៦:៣១-៣៣)

៧. តើមានអ្វីទៀតដែលស្តេចអ័ហាប់ និងព្រះនាងយេសិបិលបាន
ប្រព្រឹត្ត?

ពួកគេបានធ្វើការបៀតបៀន និងសំឡាប់ពួកហោរ៉ារបស់ព្រះ
អម្ចាស់ថែមទៀតផង។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១៨:៣-៤,១៣)

៨. តើតាមរយៈហោរ៉ាមួយណាដែលព្រះអម្ចាស់បានបង្ហាញឲ្យដឹង
ថាទ្រង់គឺជាព្រះយេហូវ៉ាមិនមែនជាព្រះបាលនោះ?

គឺតាមរយៈហោរ៉ាអេលីយ៉ាជាអ្នកដែលបានប្រកាសប្រាប់ស្តេច
អ័ហាប់ថានឹងគ្មានភ្លៀងធ្លាក់ឡើយ លុះត្រាតែគាត់ទូលសូម
ពីព្រះអម្ចាស់។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១៧:១)

៩. តើមានភ្លៀងធ្លាក់វិញនៅពេលណា?

បន្ទាប់ពី៣ឆ្នាំកន្លះក្រោយមក នៅពេលដែលរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល បានសារភាពនៅលើភ្នំ កើមែលព្រមទទួលស្គាល់ព្រះអម្ចាស់ វិញ។ (យ៉ាកុប៥:១៧-១៨)

១០. ក្នុងរជ្ជកាលស្តេចអ័ហាប់តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល នៅតែជារាស្ត្រ នៃព្រះឬ?

មែនហើយ ព្រះអម្ចាស់មានបន្ទូលប្រាប់ហោរ៉ា អេលីយ៉ាថា មានមនុស្ស៧០០០នាក់ដែលមិនព្រមលុតជង្គង់ ថ្វាយបង្គំព្រះ បាលនៅជំនាន់នោះ។ (១ពង្សាវតាក្សត្រ១៩:១៨, រ៉ូម១១:៤)

មេរៀនទន្លេញ៖

ហេព្រើរ ១១:៣៨-៤០ ^{៣៨}ក៏ដើរសាត់ព្រាត់នៅក្នុងទីរហោស្ថាន ហើយនៅទីភ្នំ ទាំងនៅក្នុងរអាង ហើយនឹងរុងរឿងក្នុងដីលោកីយ មិនគួរនឹងពួកអ្នកទាំងនោះទេ ^{៣៩}ពួកអ្នកទាំងនោះ ទោះបីមាន សេចក្តីបន្ទាល់ពីគេថា គេមានសេចក្តីជំនឿក៏ដោយ គង់តែ គេមិនបានទទួលសេចក្តីដែលបានសន្យានោះទេ ^{៤០}ដ្បិតព្រះ បានផ្តុំផ្តង់សេចក្តីប្រសើរជាងសំរាប់យើងរាល់គ្នា ដើម្បីមិន ឲ្យអ្នកទាំងនោះបានគ្រប់លក្ខណ៍ក្រៅពីយើងឡើយ។

មេរៀនទី ២០
ព្យាស្ត្រអ្វីស្រាវអែល - ចាប់ពីព្យាស្ត្រស្តេចអំហាប់
រហូតដល់សម័យទាសភាព

- ១. តើនរណាបានចូលទៅបំផ្លាញរាជ្យដំណាក់ស្តេចអំហាប់?
គឺស្តេចយេហ្វីវ គឺជាមនុស្សដែលព្រះជាម្ចាស់បានចាក់ប្រេង
តាំងឲ្យធ្វើកិច្ចការនេះ។ (២ពង្សាវតាក្សត្រ៩:៣០-១០:១១,១៧)

- ២. តើស្តេចយេហ្វីវ គឺជាមនុស្សដែលគោរពកោតខ្លាចព្រះជាម្ចាស់
ដែរទេ?
ទេ!ទោះបីជាគាត់បានបំផ្លាញរាជ្យដំណាក់ដ៏អាក្រក់របស់ស្តេច
អំហាប់ក៏ដោយ តែគាត់ធ្វើដើម្បីចំរើនខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ។
(២ពង្សា១០:២៧-៣១)

- ៣. តើមានអ្វីដែលរឿងសមញ្ញក្នុងរឿងរ៉ាវនេះ?
យេហ្វីវ មិនបានងាកចេញពីអំពើបាបរបស់ស្តេចយេហ្វីវបោមកូន
របស់នេបាតសោះឡើយ។ (២ពង្សា១០:២៩,៣១)

- ៤. តើនរណាដែលជាហោរ៉ានៅក្នុងសម័យកាលនៃស្តេចយេហ្វីវ?
គឺហោរ៉ាអេលីសេដែលគាត់គឺជាអ្នកបានធ្វើការអស្ចារ្យជាច្រើន
នៅក្នុងជំនាន់នោះ។
(២ពង្សាវតាក្សត្រ៤:១-៨,៣១-៣៧,៦:១៥-២០)

៥. តើនរណាជាមេដឹកនាំខ្លាំងសត្រូវរបស់រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលនៅសម័យនោះ?

គឺអាណាចក្រស៊ីរីដែលបានយកជ័យជំនះលើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលជាច្រើន។ (២ពង្សាវតាក្សត្រ៦:១៥-២០, ៧:១-៧)

៦. តើរជ្ជកាលនៃស្តេចយេហ្វីវ គ្រប់គ្រងរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ?

គឺអស់រយៈពេល៤ជំនាន់ ប៉ុន្តែគ្មាននរណាម្នាក់បានងាកចេញពីអំពើបាប ដែលគេបានថ្វាយបង្គំរបស់ណាកគោមាសទេ។ (២ពង្សាវតាក្សត្រ១៥:១២)

៧. តើស្តេចដ៏ខ្លាំងពូកែទាំងពីរអង្គនៃសាសន៍ដែលចេញមកពីរាជ្យដំណាក់ស្តេចយេហ្វីវជានរណា?

គឺស្តេចយ៉ូអាស និងស្តេចយេរូបោមទី២ ដែលមានជ័យជំនះលើសាសន៍ស៊ីរីដ៏សម្បើមជាទីបំផុត។ (២ពង្សាវតាក្សត្រ១៣:២៤-២៥, ១៤:២៣-២៧)

៨. តើនរណាដែលជាហោរ៉ានៅក្នុងសម័យកាលនៃស្តេចចុងក្រោយគេបង្អស់របស់រាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល?

គឺហោរ៉ា ហូសេ ដែលបានព្រមានថាការជំនុំជំរះលើពួករាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលនឹងមកដល់នៅពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ។ (ហូសេ១:១)

៩. ចុងក្រោយបង្អស់តើចក្រភពដ៏ខ្លាំងពូកែណាមួយដែលបាន
យករាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលធ្វើជាទាសករ?

គឺចក្រភពអាសស៊ីរី ដោយបានយកប្រជារាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលជា
សាសន៍ដទៃ ដែលក្រោយមកទៀត ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា
សាសន៍សាម៉ារី។ (២ពង្សាវតារ ១៧:១-៦, ២៤)

១០. តើរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលបានជាប់ក្រោមនីមួយៗទាសភាពនៅថ្ងៃខែ
ឆ្នាំណា?

ក្នុងឆ្នាំ ៧២២ មុនគ្រឹស្តសករាជ ។

មេរៀនទន្លេញ៖

ចូរទន្លេញឈ្មោះស្តេចនៃរាស្ត្រអ៊ីស្រាអែលទាំងនេះ

ដូចមានខាងក្រោមនេះ ៖

យេរូបោម	ធីបនី	យេហ្វីរ	សាលូម
ណាដាប	អំរី	យេហ្វីអាស	មីណាអិម
ប៉ាសា	អំហាប់	យេហ្វីស	ពេកាហ៊ី
អេឡា	អំហាស៊ីយ៉ា	យេរូបោមទី២	ពេកា
បើមរី	យេហ្វីរ៉ាម	សាការី	ហូស៊ី។

មេរៀនទី ២១
សាសន៍យ៉ូដា-ចាប់ពីរាជ្យស្តេចអេហ្វោម
រហូតមកដល់រាជ្យស្តេចអ័រមាស

១. តើស្តេចទាំងអស់នៃសាសន៍យ៉ូដា មកពីដំណាក់ខុសៗគ្នាដូចជាស្តេចសាសន៍អ៊ីស្រាអែលដែរឬទេ?

ទេ! ពួកគេទាំងនោះសុទ្ធតែចេញពីរាជ្យស្តេចដាវីឌទាំងអស់។

២. តើការនេះមានហេតុផលដូចម្តេច?

ហេតុផលនោះគឺមិនមែនមកពីស្តេចទាំងនោះគោរពកោតខ្លាចព្រះជាម្ចាស់នោះទេ តែមកពីទ្រង់ បានរក្សាសេចក្តីសន្យានឹងស្តេចដាវីឌវិញ។ (២សាំយ៉ូអែល ៧:១៦, អេសាយ ៩:៦-៧, លូកា ១:៣១-៣៣)

៣. តើស្តេចគ្រប់រូបដែលបន្តរាជ្យពីស្តេចដាវីឌ បានគោរពកោតខ្លាចព្រះទេឬ?

ទេ! ព្រោះស្តេចមានតែពីរថ្ងៃនាក់ប៉ុណ្ណោះដែលមានភាពស្មោះត្រង់គោរពបំរើដល់ព្រះជាម្ចាស់។

៤. តើអ្វីទៅដែលជាអំពើបាបធំៗរបស់ពួកគេ?

គឺមកពីពួកគេបានថ្វាយបង្គំរូបសំណាក ដោយខ្លួនឯងហើយថែមទាំងអនុញ្ញាតឱ្យប្រជារាស្ត្រ បោះបង់ព្រះទៅថ្វាយបង្គំរូបសំណាកទៀតផង។

(១ពង្សាវតាក្សត្រ ១៤:២១-២៤, ២ពង្សាវតា ៨:២៦-២៧)

៥. ក្រៅពីអំពើបាបក្នុងការថ្វាយបង្គំព្រះក្លែងក្លាយ តើពួកគេបាន
ប្រព្រឹត្តកំហុសអ្វី?

ជារឿយៗ ពួកគេមិនទុកចិត្តលើព្រះ តែបែរជាមើលឃើញ
ជំនួញពីសាសន៍ដទៃដែលជាខ្លាំងសត្រូវរបស់ខ្លួនទៅវិញ។
(២ពង្សាវតា ៣:៧, ៨:២៨)

៦. តើអ្នកអាចប្រាប់ពីគំរូខ្លះៗរបស់ស្តេច ដែលមិនបានគោរពបំរើ
ព្រះបានទេ?

បាន មានដូចជា ស្តេចយ៉ូរ៉ាម ស្តេចអ័ហាស៊ីយ៉ា ព្រះនាង
អ័ថាលា និងស្តេចដែលអាក្រក់ជាងគេ គឺស្តេចអ័ហាស។
(២ពង្សាវតាក្សត្រ ៨:១៨-១៩, ២៧, ១១:១-៣, ១៦:២-៤)

៧. តើអ្នកអាចរៀបរាប់ឈ្មោះស្តេចដែលប្រសើរខ្លះៗបានទេ?

បាន មានដូចជា ស្តេចអេសា ស្តេចយ៉ូសាផាត គឺជាអ្នកដែល
បានព្យាយាមបញ្ចប់ការថ្វាយ បង្គំរបស់ណាកតទៅទៀត។
(១ពង្សាវតាក្សត្រ ១៥:៩-១៥, ២២:៤២, ៤៦, ២រហាក្សត្រ ១៧:៧-៩)

៨. តើមានអ្វីដែលបណ្តាលឲ្យមានការបរាជ័យក្នុងរជ្ជកាលស្តេច
យ៉ូសាផាត?

គឺមកពីទ្រង់បានចងស្ពានមេត្រីជាមួយនឹងស្តេចអ័ហាបដែល
ជាស្តេចអាក្រក់ ដោយបានអោយបុត្រីដ៏អាក្រក់របស់ទ្រង់
ឈ្មោះអ័ថាលា រៀបការជាមួយបុត្រារបស់ស្តេចយ៉ូសាផាត
ឈ្មោះយ៉ូរ៉ាម។ (២រហាក្សត្រ ១៨:១-៣, ២១:៦)

៩. តើព្រះនាងអ័ថាលាដ៍អាក្រក់បានធ្វើអ្វីខ្លះ?

គឺនាងបានព្យាយាមសំឡាប់ពួកមនុស្សទាំងអស់នៅក្នុងរាជ្យ
ដំណាក់ស្តេចដាវីឌ ប៉ុន្តែនាងយេហូយ៉ាដា ភរិយារបស់សង្ឃ
ដែលគោរពកោតខ្លាចព្រះ បានសង្គ្រោះអាយុជីវិតរបស់ទារក
យ៉ូអាសឲ្យបានរស់វិញ។(២ពង្សាវតាក្សត្រ ១១:១-៣)

១០. តើស្តេចអង្គណាដែលអាក្រក់ជាងគេបង្អស់?

គឺស្តេចអ័ហាស ដោយព្រោះទ្រង់បានថ្វាយយញ្ញូបូជាដល់រូប
សំណាក គាត់បានបិតព្រះវិហារ ហើយថែមទាំងបានកសាង
អាសនៈ សំរាប់រូបសំណាកទាំងនោះគ្រប់ច្រកល្អក ក្នុងក្រុង
យេរូសាឡឹមទាំងអស់ទៀតផង។

(២ពង្សាវតាក្សត្រ ១៦:១-១៨)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ចូរទន្ទេញឈ្មោះស្តេចនៃពួកសាសន៍យ៉ូដា ចាប់តាំងពីរជ្ជកាល
ស្តេចអេហ្វ្រាម រហូតមកដល់រជ្ជកាលស្តេច អ័ហាស ដូចតទៅ
នេះ៖ យេហូបាម យេហូរ៉ាម អ័ម៉ា ស៊ីយ៉ា អ័ប៊ីយ៉ា អ័ហា
ស៊ីយ៉ា អ័សារា អេសា អ័ហាស យ៉ូថាម យេហូសាផាត
យ៉ូអាស ព្រះនាងអ័ថាលា។

មេរៀនទី ២២

សាសន៍យ៉ូដា-ចាស់ពីរាជ្យស្តេចហេសេគា

រហូតមកដល់សម័យទាសភាព

១. តើស្តេចអង្គណាបាននាំការកែប្រែ មកឲ្យសាសន៍យ៉ូដាវិញ?
 គឺស្តេចហេសេគា ដែលអ្នកគោរពកោតខ្លាចដល់ព្រះជាម្ចាស់។
 (២ពង្សាវតាក្សត្រ១៨:១-៧)
២. តើស្តេចអង្គនេះបានធ្វើអ្វីខ្លះ?
 គឺគាត់បានបើកទ្វារព្រះវិហារឡើងវិញ រួចបំផ្លាញព្រះភ្នែងក្លាយ
 ទាំងប៉ុន្មានចោលអស់ ហើយថែមទាំងបានកោះហៅប្រជាជន
 ឲ្យរំលឹកពីថ្ងៃបុណ្យរំលងទៀតផង។
 (២រហូត១២៩:២-១១,៣០:១-៨,២ពង្សាវតាក្សត្រ១៨:៤)
៣. តើមានការអស្ចារ្យបែបណា ដែលព្រះអម្ចាស់បានជួយរំដោះ
 ពួកគេចេញពីនឹមទាសភាពរបស់សាសន៍អាសស៊ីរ?
 នៅពេលពួកគេបានឡោមព័ទ្ធក្រុងយេរូសាឡឹម ព្រះអម្ចាស់
 បានចាត់អោយទេវតារបស់ទ្រង់ទៅបំផ្លាញពួកគេប្រមាណជា
 ១៨៥,០០០នាក់។ (អេសាយ៣៧:៣៣-៣៧)
៤. នៅក្នុងសម័យកាលស្តេចហេសេគា តើហោរាដ៏ល្បីល្បាញរបស់
 សាសន៍យ៉ូដាជាអ្នកណា?
 គឺហោរ៉ា អេសាយ ជាមនុស្សដែលត្រូវបានបញ្ជូនអោយទៅ
 ព្រមានដល់បណ្តាមនុស្សអាក្រក់ និងកំសាន្តចិត្តរាស្ត្រនៃព្រះ។
 (អេសាយ១:១-២,៩,១៦-២៧,២:១-៥,៣:១-៨,៤)

៥. តើហោរ៉ាអេសាយបានទាយទុកអំពីអ្វី?

គាត់បានប្រាប់ស្តេចហេសេគា អំពីនីមិទានភាពនៃសាសន៍
យ៉ូដានៅក្នុងក្រុងបាប៊ីឡូន។ (អេសាយ ៣៩)

៦. តើនរណាដែលបានដើរតាមហេសេគាក្នុងនាមគាត់ជាស្តេច?

គឺ ម៉ាណាសេ ជាមនុស្សដ៏អាក្រក់ ប៉ុន្តែគាត់បានលន់តួអំពើ
បាបក្នុងកាលដែលនៅជាប់ជាទាសករ។
(២ពង្សាវតាក្សត្រ ២០:២១-២១:២)

៧. តើស្តេចយ៉ូសៀសបានធ្វើអ្វីខ្លះកាលដែលគាត់នៅក្មេងនៅ
ឡើយ?

គាត់បានឃើញព្រះ រួចបានលះបង់រូបព្រះក្លែងក្លាយទាំងអស់
ហើយបានបង្រៀនសាសន៍យ៉ូដា អំពីវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់
វិញ។ (២ពង្សាវតា ២៣:១-៣, ៤-៦, ២៤, ២៧ បុក្សត្រ ៣៤:៣-៧)

៨. តើហោរ៉ាណាដែលរស់នៅក្នុងអំឡុងសម័យស្តេចយ៉ូសៀស
រហូតមកដល់សម័យទានភាព?

គឺហោរ៉ា យេរេមា គឺជាអ្នកដែលបានព្រមានប្រឆាំងចំពោះអំពើ
បាបរបស់សាសន៍យ៉ូដា និងបានហៅឲ្យមានការកែប្រែ។
(យេរេមា ១:១-២, ៣:២៣-៤:៦)

៩. តើស្តេច និងប្រជារាស្ត្រនាំសាសន៍យ៉ូដាស្តាប់តាមហោរ៉ាយេ រេមាឬទេ?

ទេ! ដូច្នោះហើយ ដោយសារអំពើបាបរបស់ពួកគេ នៅទីបំផុតក៏ បានក្លាយទៅជាទាសករនៅក្រុង បាប៊ីឡូន។ (យេរេមា ២៥:១- ១០, ២រាហ្សត្រ ៣៦:១-៧)

១០. តើក្រុងយេរូសាឡឹមត្រូវបានបំផ្លាញក្រោមស្នាដៃរបស់ នេបូក្លេសា នៅថ្ងៃខែឆ្នាំណា?

ក្នុងឆ្នាំ ៥៨៦ មុនគ.ស ។

មេរៀនទន្លេញ៖

ចូរទន្លេញឈ្មោះស្តេចនៃសាសន៍យ៉ូដាចាប់តាំងពីរជ្ជកាល ស្តេចហោសេគា រហូតមកដល់រជ្ជកាលរបស់ស្តេចហោដេគា ដូចតទៅនេះ ៖

ហោសេគា យ៉ូសៀស យេហូយ៉ាគីម ម៉ាណាសេ
យេហូហាស យេហូឈីន អាមន់ សេដេគា។

មេរៀនទី ២៣
សាសន៍យ៉ូដាស្ថិតនៅក្រោមនីមិទាសភាព

- ១. តើសាសន៍យ៉ូដាជាប់ក្រោមនីមិទាសភាពរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ?
គឺអស់រយៈពេល៧០ឆ្នាំ ដូចដែលហោរ៉ាយេរេមាបានទាយទុក
មក។ (យេរេមា ២៥:១១-១២)

- ២. តើប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់លន់តូបាកាលដែលពួកគេ
នៅក្រោមនីមិទាសភាពដែរឬទេ?
ពិតមែន ពួកគេបានលន់តូបាកាលនៅចំពោះព្រះ ហើយបានកាន់
ទុក្ខសំរាប់ស្ថានភាពដ៏សែនវេទនារបស់សាសន៍យ៉ូដា។
(អេសេគាល ១៨:១៩-២៣, ដានីយ៉ែល ៩:១-១៩)

- ៣. តើពួកគេទាំងអស់គ្នាបាននឹកដល់អ្វីខ្លាំងជាងគេកាលដែល
ពួកគេជាប់ជាទាសករ?
ពួកគេនឹកដល់ក្រុងយេរូសាឡឹម និងព្រះវិហារខ្លាំងជាងគេ
ដែលដំណាងអោយព្រះវត្តមានព្រះអម្ចាស់នៅលើផែនដីនេះ។
(ដានីយ៉ែល ១:១-៧, ៦:១០, ៩:១-៣, ១២, ១៦, ២៧ បាគ្យត្រ ៥:១៣-១៤)

- ៤. តើព្រះជាម្ចាស់បានយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់ចំពោះរាស្ត្រ
របស់ទ្រង់ដែលជាប់ជាទាសករដែរឬទេ?
មែនហើយ! ព្រះអង្គបានការពាររាស្ត្ររបស់ទ្រង់ ហើយបាន
ថែរក្សាចំពោះខ្សែញាតិវង្សរបស់ស្តេចដាវីឌនៅរស់។

៥. តើអ្នកអាចលើកឧទាហរណ៍ខ្លះៗពីការយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់របស់ព្រះជាម្ចាស់បានឬទេ?

មែនហើយ! ព្រះអង្គបានថែរក្សា ដានីយ៉ែលជាមនុស្សមានចិត្តស្មោះត្រង់នឹងសំឡាញ់ទាំងបីនាក់របស់គាត់ដែរ។

៦. តើការថែរក្សារបស់ព្រះជាម្ចាស់បានបង្ហាញឲ្យឃើញដូចម្តេច?

គឺលោកដាណាំញ៉ែលនិងសំឡាញ់ទាំងបីត្រូវបានលើកឡើងឲ្យទៅជាមេដឹកនាំក្នុងអាណាចក្របាប៊ីឡូន។
(ដានីយ៉ែល២:៤៧-៤៩, ៣:៣០, ៦:១-៣)

៧. តើការគោរពកោតខ្លាចព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកគេនឹងបណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចំពោះពួកគេដែរឬទេ?

មែនហើយ! មានម្តងនោះពួកគេត្រូវបានចាប់ដាក់ចូលទៅក្នុងឡដែលមានភ្លើងឆេះដ៏សន្ទោរសន្ទៅ ហើយម្តងនោះទៀតដានីយ៉ែលត្រូវបានគេចាប់គាត់ដាក់ចូលទៅក្នុងរូងតោ ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់បានរំដោះពួកគេឲ្យរួចពីគ្រោះថ្នាក់ជានិច្ច។
(ដានីយ៉ែល៣:១៩-២៣, ៦:១០-២៤)

៨. នៅក្នុងសម័យទាសភាពក្រៅពីហោរ៉ាដានីយ៉ែលទៅតើមានហោរ៉ាណាផ្សេងទៀត?

មានហោរ៉ា អេសេគាល។ (អេសេគាល១:១-៣)

៩. តើហោរ៉ាអេសេគាលបានលោងលោមកំសាន្តចិត្តរាស្ត្ររបស់
ព្រះជាម្ចាស់យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

គាត់បានប្រាប់ដល់ពួកប្រជារាស្ត្រថាព្រះជាម្ចាស់នឹងមិនទុកឲ្យ
រាស្ត្ររបស់ទ្រង់ស្លាប់ក្នុងអំពើអាក្រក់នោះឡើយ។
(អេសេគាល ១៨:២៣, ៣២, ៣៣:១០-១១)

១០. តើសម័យទាសភាពបានបញ្ចប់នៅពេលណា?

គឺនៅពេលដែល ស្តេចស៊ីរុស បានឡើងគ្រងរាជ្យនៅនគរ
ពីស៊ីរី។ (អែសរ៉ា ១:១-៤)

មេរៀនទន្ទេញ៖

អេសេគាល ៣៣:១១ ^{១១} ចូរប្រាប់គេថា ព្រះអម្ចាស់យេហូវ៉ា
ទ្រង់ស្បថថាដូចជាអញរស់នៅ នោះប្រាកដជាអញមិនរីករាយ
ចំពោះសេចក្តីស្លាប់របស់មនុស្សអាក្រក់ឡើយគឺចូលចិត្ត ឲ្យគេ
លះចោលផ្លូវរបស់ខ្លួន ហើយមានជីវិតរស់នៅវិញទេតើ ចូរឲ្យ
ឯងរាល់គ្នាបែរមក ចូរបែរមកពីផ្លូវអាក្រក់របស់ខ្លួនចុះ ដ្បិត
ឱពុកវង្សអ្វីស្រាវែងអើយ ហេតុអ្វីបានជាចង់ស្លាប់?

មេរៀនទី ២៤
ការត្រឡប់ចេញពីនិមនាសភាពវិញ

១. ហេតុអ្វីបានជាស្តេចស៊ីរីសអនុញ្ញាតឱ្យប្រជារាស្ត្រទៅស្រុកកាណានវិញ?

ព្រោះព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅស្តេចស៊ីរីស ឱ្យធ្វើកិច្ចការទាំងនោះទោះបីជាស្តេចស៊ីរីសមិនស្គាល់ព្រះក៏ដោយ។
(២រូបាភ្នក្យត្រី ៣៦:២២-២៣)

២. តើទាសករបានត្រឡប់ទៅស្រុកកាណានវិញទាំងអស់គ្នាឬទេ? ទេ! គឺមានតែមនុស្ស ៥០០០០នាក់ ប៉ុណ្ណោះដែលបានទៅស្រុកកាណានវិញ។ (អែសរ៉ា ២:៦៤-៦៥)

៣. តើនរណាដែលបានដឹកនាំការវិលត្រឡប់ទៅវិញ របស់ពួកទាសករទាំងនោះ? គឺបុត្រី ស្វ័រ្យបាបិល។ (អែសរ៉ា ២:១-២^ក, ហាកាយ ១:១)

៤. បន្ទាប់ពីប្រជារាស្ត្របានត្រឡប់មកវិញហើយតើពួកគេបានធ្វើអ្វីខ្លះ? គឺពួកគេចាប់ផ្តើម កសាងព្រះវិហារ និងក្រុងយេរូសាឡឹមឡើងវិញ។ (អែសរ៉ា ៣:៧-១០)

៥. តើមនុស្សពីរនាក់ដែលបានជួយប្រជារាស្ត្រយ៉ាងខ្លាំងនោះគឺ ជានរណា?

គឺអែសរ៉ា ជាអ្នកនិពន្ធ និងនេហេមា ជាអ្នកបំរើពេទ្យថ្វាយដល់ ស្តេច។ (អែសរ៉ា១០:៦-១២,នេហេមា៧:១-១០)

៦. តើការងារសាងសង់ឡើងវិញនោះ មានភាពងាយស្រួលឬទេ?

ទេ! ពួកគេមានសត្រូវជាច្រើន ដែលបានព្យាយាមបញ្ឈប់ការ សាងសង់ឡើងវិញនោះ។ (អែសរ៉ា៤:១-១០)

៧. តើហោរ៉ាណាខ្លះ ដែលបានជំរុញទឹកចិត្តប្រជារាស្ត្រឲ្យបន្តការ សាងសង់នោះ?

គឺមានហោរ៉ា ហាកាយ និង ហោរ៉ា សាការី។
(ហាកាយ១:១-៨,សាការី៤:១-១០)

៨. តើប្រជារាស្ត្របានទទួលការព្រមានជាពិសេសចំពោះអំពើ បាបអ្វី?

គឺប្រឆាំងនឹងអំពើបាបនៃការការរៀបការច្របូកច្របល់ និង ការមិនគោរពចំពោះថ្ងៃឈប់សំរាក។
(អែសរ៉ា៩:១-៥,១០:១-៥,នេហេមា១៣:១៥-២២)

៩. តើព្រះវិហារបែបណាដែលប្រជារាស្ត្របានសាងសង់ឡើង?

គឺព្រះវិហារដែលគ្មានសំរស់ដូច ព្រះវិហារក្នុងសម័យព្រះបាទ សាឡូម៉ូនឡើយ ហើយហិបនៃសម្ព័ន្ធមេត្រីនៅតែបាត់មិនទាន់ រកឃើញវិញទៀត។ (អែសរ៉ា៣:១០-១៣,ហាកាយ២:៣)

១០. តើសាសន៍អ្វីស្រាវអែល នៅមានស្តេចគ្រងរាជ្យទៀតដែរឬទេ?

ទេ! ទោះបីជាខ្សែញាតិវង្សានុវង្សនៃហ្លួងជាវីឌត្រូវបានថែរក្សា ឲ្យមានជីវិតក៏ដោយ ប៉ុន្តែគ្មានស្តេចណាមួយចេញពីរាជ្យរបស់ ស្តេចជាវីឌគ្រងរាជ្យទៀតឡើយ។ (អែសភ័្ន៖២)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ហាកាយ ២:៦-៧ ^៦ ដ្បិតព្រះយេហូវ៉ានៃពួកពលបរិវារទ្រង់ មាន បន្ទូលដូច្នោះថា នៅតែបន្តិចទៀតអញនឹងអង្រួនទាំងផ្ទៃមេឃ និងផែនដី ទាំងសមុទ្រ និងដីគោកផង ^៧ ក៏នឹងអង្រួនអស់ទាំង សាសន៍ដែរ នោះជាទីគាប់ចិត្តអស់ទាំងសាសន៍នឹងមកដល់ ព្រះយេហូវ៉ានៃពួកពលបរិវារ ទ្រង់មានបន្ទូលថានៅគ្រានោះ អញនឹងបំពេញវិហារនេះដោយសិរីល្អ។

មេរៀនទី ២៥

បន្ទាប់ពីបានវិលត្រឡប់មកស្រុកកាលានវិញ

១. ក្រោយពីបានវិលត្រឡប់មកវិញហើយតើវាជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់នរណា?

គឺជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ នាងអេសធើរ ដែលក្លាយជាព្រះមហេសីរបស់ស្តេចនៃនរក ពើស៊ី។ (នាងអេសធើរ ២:៥-៧, ១៥-១៧)

២. តើព្រះអម្ចាស់បានប្រើនាងអេសធើរយ៉ាងដូចម្តេច?

គឺព្រះអង្គបានទុកឲ្យពូជពង្សនៃស្តេចជាវិធានដ៏វិកលនៅពេលដែលហាម៉ានជាមនុស្សអាក្រក់បានឃើញថា ពួកគេបានបំផ្លាញពួកសាសន៍យ៉ូដាចោលអស់ហើយនោះ។

(នាងអេសធើរ ៣:១៣-៤:១០, ៦:១៤-៧:៧, ៨:៥-១២)

៣. តើហោរ៉ាចុងក្រោយគេគឺជានរណា?

គឺជាហោរ៉ា ម៉ាឡាគី ដែលបានរស់នៅប្រហែលជា ៤០០ ម.គ.ស។

៤. យោងតាមរយៈហោរ៉ាម៉ាឡាគីនៅក្រោយពីរួចខ្លួនជាទាសករ តើសាសន៍យ៉ូដាបានគោរពបំរើព្រះជាម្ចាស់ដោយភាពស្មោះត្រង់ដែរទេ?

ទេពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើបាប ទាស់នឹងព្រះជាម្ចាស់យ៉ាងខ្លាំងណាស់។ (ម៉ាឡាគី ១:១, ៧-៩)

៥. តើពួកសាសន៍យូដាមានសេរីភាពម្តងទៀតដែរឬទេ?

ទេ! គឺអំណាចរបស់ផ្សេងៗនៅផែនដីបានគ្រប់គ្រងលើពួកគេ
ជានិច្ច។ (លូកា ៣:១, យ៉ូហាន ១៩:១២)

៦. តើជាតិសាសន៍ទាំងនោះប្រព្រឹត្តិល្អចំពោះសាសន៍យូដាទេ?

ទេ! វាគឺជាសម័យកាលមួយដែលរាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ជួប
ប្រទះនឹងការបៀតបៀន និងរងទុក្ខសោកយ៉ាងខ្លាំង។
(យេរមា ២៤:៧-១០, ២៥:៣៤)

៧. តើក្នុងសម័យកាលនោះមានមនុស្សស្មោះត្រង់នឹងព្រះឬទេ?

ពិតមែនហើយ ប្រាកដជាមាន គឺពួកគេបានទន្ទឹងរង់ចាំនូវការ
យាងមកវិញរបស់ព្រះគ្រីស្ទកាន់តែខ្លាំងឡើង។ (អេសាយ ៦០:១-
៣, យេរមា ២៤:១-៧)

៨. តើព្រះវិចិត្របានរៀបចំការការយាងត្រឡប់មកវិញរបស់ព្រះ
គ្រីស្ទ ដូចម្តេច?

ដោយសារនាពេលក្រោយមក ការសរសេរព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មីជា
ភាសាក្រិក ត្រូវបានបណ្តាលឡើង ហើយក៏ត្រូវបានប្រើពាស
ពេញពិភពលោក។

៩. តើមានបក្សអាក្រក់ណាខ្លះបានកើតមានឡើងនៅក្នុងសម័យ
កាលនោះ?

គឺពួកខាងគណៈផារិស៊ី ដែលពួកគេមានជំនឿថា ការសង្គ្រោះ
គឺបានមកពីការខិតខំប្រឹងធ្វើអំពើល្អ។ (ម៉ាថាយ ៥:២០, ១២:១-៨)

១០. តើជាតិសាសន៍ណាដែលបានចំរើនអំណាចខ្លាំងឡើងៗរហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃសម័យកាលនោះ?

គឺចក្រភពរ៉ូមដែលជាអ្នកគ្រប់គ្រងដែនដីនៅក្នុងពេលដែលព្រះគ្រីស្ទបានប្រសូតមកនោះ។ (លូកា ២:១)

មេរៀនទន្ទេញ៖

ម៉ាឡាគី ៣:១ ^១ មើលអញចាត់ទូតអញឲ្យទៅគាត់នឹងរៀបចំផ្លូវនៅមុខអញ ហើយព្រះអម្ចាស់ដែលឯងរាល់គ្នាស្វែងរកនោះ ទ្រង់នឹងលោតែមកដល់ព្រះវិហាររបស់ទ្រង់ភ្លាម ឯទូតដែលនាំសេចក្តីសញ្ញាមកជាសេចក្តីសញ្ញា ដែលឯងរាល់គ្នាចង់បាន ទាំងម៉្លេះនោះ មើលន៍ទ្រង់យាងមក នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេហូវ៉ានៃពួកពលបរិវារ។